

Yaşamınıza “artı” bir katıyoruz

ELGİNKAN TOPLULUĞU YAYINIDIR

14

OCAK
2009

Hedefimiz iz bırakmak...

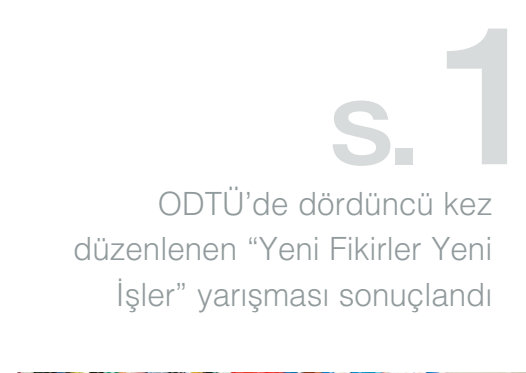
E.L.A. **SEREL**
— YILLARCA BERABER —

İstanbul Elmor Plus Bayar Cad. Şehit İlnur Sok. No: 1 Kozyatağı Tel: 0216 445 67 93
Ankara Elmor Plus Tuğran Güneş Bulv. No: 67 Yıldız / Çankaya Tel: 0312 491 66 11-12
Antalya Elmor Plus Mehmetçik Mah. Aspendos Bulv. No: 97 / A Topçular Tel: 0242 321 60 00 (pbx)
İzmir Elmor Concept Cumhuriyet Meydanı 9 / A Konak Tel: 0232 421 87 61
İzmir Showroom Gaziler Cad. No: 478 - S Yenışehir Tel: 0232 433 90 20
Ücretsiz Tüketici Bilgi Hattı 0 800 261 85 13 Danışma Hattı 444 0 322

s. 5

Elsan Şirket Müdürü M. Vefik Akman ile kurumun vizyonu üzerine...

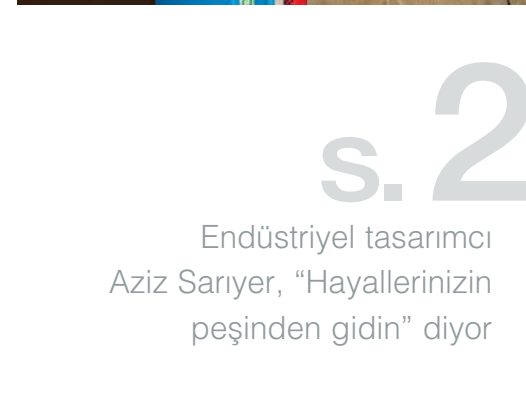
s. 10

ODTÜ'de dördüncü kez düzenlenen "Yeni Fikirler Yeni İşler" yarışması sonuçlandı

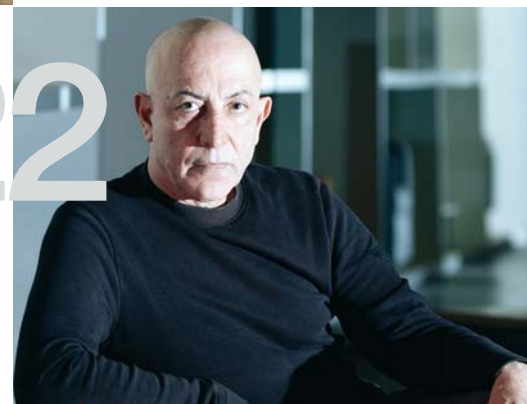
s. 18

Ekonomi profesörü A. Eriç Yeldan'dan küresel durgunluk üzerine açıklamalar...

s. 22

Endüstriyel tasarımcı Aziz Saryer, "Hayallerinizin peşinden gidin" diyor

s. 25

Doç. Dr. Jenny Jongstra Bilen ile bilimin sihirli dünyası üzerine...

içindekiler

- 4 Başlarken**
- 5 Vizyon**
40 yıllık gönül bağı...
- Vakıf'tan**
- 8** Yenilikçi düşünceler ödüllendirildi
- 10** "Yeni Fikirler Yeni İşler" yarışması sonuçlandı
- 11 Şirketlerden**
- 15 Akademik görüş**
Prof. Dr. İlhan Tekeli'yle kente dair...
- 18 Global bakış**
Ekonomi profesörü A. Eriç Yeldan: "Kriz, işsizliğe ve yoksulluğa çözüm bulmak için bir fırsat"
- 22 Tasarım dünyasından**
Endüstriyel tasarımcı Aziz Saryer: "Hayallerinizin peşinden gidin"
- 25 Sınır ötesi**
Bilimin sihirli dünyası
- 28 İletişim dünyası**
Leo Burnett Ajans Başkanı ve CEO'su Meral Akyel ile iletişim dünyası üzerine...
- 30 Sektörden**
Aon Re Türkiye CEO'su Servet Gürkan: "Sosyal barış ve ekonomiye katkı için sigorta yaptırın"
- 32 Birlikte başarmak**
Lüks yatlarda Türk imzası
- 34 İçimizden biri**
Murat Dolgun: "Elginkan Vakfı sayesinde eğitmen oldum"
- 36 Büyüteç**
- 43 Ajanda**

Karamsarlığın bulaşıcı olduğunu unutmadan, “kaliteli çalışarak” ve değerlerimize tutunarak sağlıklı bir iletişimi sürekli kılmanın gerekliliğine her zamankinden daha çok inanıyoruz. Dergimizin içeriğini bu düşüncelerle hazırlarken, yeni yılı kucaklayan sayımızın tasarımında da bazı değişiklikler yapmaya gayret ettik

En büyük dayanağımız iletişimi sürekli kılma yeteneğimiz

Elginkan Topluluğu Şirketleri olarak E.C.A. ve SEREL markalarımızın gücünden aldığımız destekle gerek yurtiçi gerekse yurtdışında yakaladığımız başarılar ve Vakfımız'ın eğitim hayatına yaptığı değerli yatırımlarla bir yılı daha geride bıraktık... Ancak dünyamız öyle bir dönüm noktasına geliyor ki ortaya çıkan yeni gelişmelerle tüm coğrafi, ekonomik ve siyasi sistemlerin, hatta çalışma hayatının prensiplerinin mevcut duruma uyarlanarak değişmesi zorunluluğu gündeme taşıyor. İşte tam da bu noktada, küresel durgunluğun tüm dünyayı etkisi altına aldığı bugünler, yeni senenin oldukça zor geçeceğini açıkça ortaya koyuyor. Bu süreçte, Topluluk çalışanları olmanın ötesinde, sorumlu ve bilinçli “vatandaşlar” olarak en büyük dayanağımızın; ilkelerimizden, sahip olduğumuz değerlerimizden taviz vermeden sürekli üretmek ve verimli çalışmak olacağı düşüncesindeyiz. Karamsarlığın bulaşıcı olduğunu unutmadan, “kaliteli çalışarak” ve değerlerimize tutunarak sağlıklı bir iletişimi sürekli kılmanın gerekliliğine her zamankinden daha çok inanıyoruz. Dergimizin içeriğini bu düşüncelerle hazırlarken, yeni yılı kucaklayan sayımızın tasarımında da bazı değişiklikler yapmaya gayret ettik.

Tüm dünyada çevresel, sosyal, finansal ve yaşamsal değişimlere neden olan küresel iklim değişikliği sancısı henüz dinmemişken, üstüne yaşanan global ekonomik kriz ve Türkiye'nin bu sıkıntılı durumdan alacağı pay hakkında fikirlerini almak üzere, değerli ekonomi profesörü A. Eriñç Yeldan'la görüştük. Kendisiyle gerçekleştirdiğimiz sohbet, global ekonomik krizi hazırlayan şartlardan gelecekte doğacak sonuçlara kadar hemen herkese derin bir bakış açısı kazandıracak nitelikte...

Vizyon sayfalarımızda Elginkan Topluluğu'na yıllarını vermiş, kıymetli bir ismi ağırladık. Manisa'da bulunan Elsan A.Ş.'nin Şirket Müdürü olarak görev yapan M. Vefik Akman, bizleri geçmişten bugüne keyifli bir yolculuğa çıkardı. Bizler de özellikle Topluluk çalışanlarımızın kendilerine örnek alabileceği bir başarı hikâyesini belgelemenin tatlı keyfini yaşadık.

“Tasarım dünyası” üzerine görüştüğümüz endüstriyel tasarımın duayenlerinden Aziz Sarıyer'in, “insanlık olarak artık tüketimde bilinçli farkındalığa ulaşmamız” gerektiğine dair tespitine yürekte katılırken, Eflatun'un, “Mutluluk; hayatta en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır” sözünün ne kadar da yerinde olduğunu hatırladık.

Bu sayımızda birbirinden değerli diğer isimler arasında; Kanada'daki Toronto Üniversitesi'nde daimi sertifikası üzerine çalışmalar yapan bilim insanı Doç. Dr. Jenny Jongstra Bilen, Leo Burnett Ajans Başkanı ve CEO'su Meral Akyel ve sigorta sektörünün önde gelen firması Aon Re Türkiye'nin CEO'su Servet Gürkan da yer alıyor.

+1 dergimizin her sayısında, ülkemizdeki “büyük beyinlere” yer verirken, içimiz gelecek günlerin güzel olacağına dair naif bir umutla doluyor. Bu umudun 2009 yılında da sürebilmesini temenni ediyor, sağlıklı, mutlu ve verimli bir yıl geçirmenizi diliyoruz.

Jülide Nemlioğlu

Jülide Nemlioğlu

Elginkan

ELGINKAN TOPLULUĞU

Adına İmtiyaz Sahibi
A. Yücel Unan

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Jülide Nemlioğlu

Yayın Kurulu
Arif Pakkan, Deniz Kılıç, Ekrem Erkut, Habibe Akşit,

Hande Suran, Hakan Ürün,
Seda Altınok, Soner Özen

Yayın Yönetmeni
Ülkü Karaosmanoğlu

Editör
Tuğçe Altınsoy

Görsel Yönetmen / Metin Özkan

Fotoğraf Editörü / Batuhan Kıran

Yapım
Kesişim Yayıncılık ve Tasarım Hizmetleri A.Ş.
Tel: (0 212) 337 51 99

Baskı ve Cilt
Elma Bilgisayar ve Basım
Halkalı Caddesi, No: 164 B-4 Blok
Sefaköy-Küçükçekmece/İstanbul
Tel: (0 212) 697 30 30

İletişim Adresi
Elginkan Holding A.Ş.
Kemeraltı Caddesi, 17/5-6-7, 34425
Karaköy-İSTANBUL
Tel: (0212) 293 30 00 www.elginkan.com.tr

Yayın Türü / Yayın, Süreli

Baskı Tarihi / Ocak 2009

40 yıllık gönül bağı...

Elginkan Topluluğu Şirketleri'nde 40 yıla yakın bir zamandır çeşitli görevlerde bulunan ve Topluluğun kurumsal tarihine tanıklık eden Elsan Şirket Müdürü M. Vefik Akman, duyduğu gönül bağını aradan geçen onca yıldan sonra, “Büyük bir aile gibi olan böyle kurumsal bir müessesede çalışmaktan çok mutluyum” cümlesiyle ifade ediyor

Elginkan Topluluğu Şirketleri'nde üst düzey yönetici profiline baktığınızda hissettiğiniz duygu hep aynı olur; öyle bir kuşak ki, yıllarını tek bir kuruma adanmış, onun başarılarıyla sevinmiş, sağlam dostluklar kurmuş, çalışma arkadaşlarına güven vermiş ve sonsuz güven duymuş...

İşte M. Vefik Akman tam da böyle bir yönetici. Bundan tam 38 yıl önce Elginkan Topluluğu'nda görev yapan arkadaşlarının kendisine “Gel” demesiyle, “Hiç tereddütsüz ben de gittim” diyerek anlatıyor göreve başlama sürecini. Ve M. Vefik Akman'ın Topluluk'la 40 yıla dayanan gönül bağı böylece başlamış oluyor.

Kendisiyle Manisa'da bulunan Elsan'da bir araya gelerek geçmişten bugüne uzanan keyifli bir sohbet ettik.

Elsan en başta İstanbul'da faaliyet gösteriyordu. 1990'larda Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde yeni bir tesis kurarak faaliyetlerini bu bölgede yürütmeye başladı. Bu kapsamda Elsan'ın bölgenin gelişimi üzerindeki etkilerini nasıl değerlendirirsiniz?

Elsan, 1969 yılında kuma pirinç döküm yapan bir dökümhane olarak kuruldu. 1971 yılında da pirinç çubuk üretimine başladı. 1976'da sürekli döküm hattı yatırımıyla kapasitesini artırdı. 1989'dan itibaren otomasyona yönelik çalışmalarını hızlandırarak pirinç çubuk kullanan Topluluk Şirketleri'nin de Manisa'ya taşınmasıyla 1990'da yatırımlarını Manisa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yeni tesisinde faaliyete geçirdi. 1995'te bilgisayar kontrollü ikinci sürekli döküm hattını, 1999'da da alçak basınç döküm külçesi üretim hattını kurdu. Elsan ve diğer üretici şirketlerimizin Manisa'ya taşınması ticaret hacmine, istihdama ve ödenen

“2009’da yüzde 9 büyüme hedefliyoruz”

“2008 yılı için ton bazında yüzde 30 büyüme planlamıştık. Yılın ilk aylarında planlananın üzerinde seyreden satışlarımız, küresel krizin etkisiyle düşmeye başladı. 2008 yılını yaklaşık yüzde 1 büyümeyle kapatacağımızı tahmin ediyoruz.

Elsan olarak 2009 yılında piyasaya daha yakın olarak krizden büyüyerek çıkmayı planlıyoruz. Bu düşünceyle satış, stok, satınalma ve maliyet düşürme çalışmalarımızla 2009’da miktar olarak yüzde 9 büyüme elde etmeyi hedefliyoruz.”

vergiyle bölgeye katkı sağladı. Ayrıca çevre ve insan sağlığı için yaptığı yatırımlarla da örnek oluşturdu.

Kurumun bugünkü vizyonuna dair neler söyleyebilirsiniz?

Vizyonumuzu, sektöründe tercih edilen firma olmak, misyonumuzu ise müşterilerimizin sektörlerinde üstün kalite seviyelerine ulaşmalarına katkıda bulunmak olarak özetleyebiliriz.

Elsan’ı rakiplerinden ayıran, kurumu farklılaştıran özellikleri sizce neler?

Kurumsal bir şirket olması, kalitesi, güvenilirliği, Topluluk prensipleri ve yasal mevzuata uyumluluğu, çevreye duyarlılığı, insana ve eğitime verdiği önemle yarattığı katma değer Elsan’ı farklılaştıran özellikler arasında yer alıyor.

Elsan’ın üretim kapasitesinden söz eder misiniz?

Elsan’ın kurulu kapasitesi, 10 mm ile 80 mm çap aralığında, yuvarlak ve profil çubuk olarak 16.000 ton/yıl çubuk, 5000 ton/yıl alçak basınç döküm külçesi ve yaklaşık 20.000 tonu çubuk üretiminde kullanılan 25.000 ton/yıl kütük veya bizim tabirimizle takozdur.

M. Vefik Akman kimdir?

Ankara doğumlu ve aslen Diyarbakırlı olan M. Vefik Akman, 1966’da İTÜ Teknik Okulu Makine Mühendisliği’nden mezun oldu. 1966-1968 yıllarında ordu donatım yedek subay olarak askerliğini Balıkesir ve İzmir’de yaptı. 1968-70 yılları arasında İstanbul Belediyesi Makine, Elektrik ve Sanayi İşleri Müdürlüğü’nde Kontrol Mühendisi olarak çalıştı. 26 Ocak 1970 tarihinde E.C.A. Pres Döküm Sanayii’nde “İkmal Şef Yardımcısı” olarak işbaşı yapan M. Vefik Akman, aynı yıl “İkmal Şefi” oldu. 1971’de montaj atölyesi, 1975’te Pres Atölyesi Şefliği’ne geçti. 1978’de Elsel Gaz Armatür Sanayii’de Kalite Kontrol Şefi görevini üstlendi. 1979’da İmalat

Elsan’ın bugüne kadar sektöre ve Türk ekonomisine kazandırdığı artılar neler?

Kaliteden taviz vermemesiyle, çevre ve insan sağlığına verdiği önemle, güvenilirliğiyle, yasal mevzuata uyumuyla ve kurumsallığıyla Elsan’ın sektörde ayrı bir yeri vardır. Hem direkt olarak hem de Topluluk Şirketleri kanalıyla, iç ve dış pazara yapılan satışlar aracılığıyla yaratılan katma değerle ekonomiye katkıda bulunmaktadır.

Ayrıca Elsan, 1997’de TS ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi’ni, 2000’de Emisyon İzin Belgesi’ni, 2001’de TS EN 1982, TS EN 12164, TS EN 12165 Standartlarına Uygunluk Belgesi’ni, 2003’te TS EN ISO 9001:2000 Kalite Sistem Belgesi’ni almıştır. 2004’te de malzeme laboratuvarına TS EN ISO 17025 standardına göre TSE’den Taşeron Laboratuvar Belgesi’ni ve son olarak da 2008’de Tehlikeli Atık Geri Dönüşüm Tesisi Geçici Lisans Belgesi’ni almıştır.

Global olarak yaşanan ekonomik değişimin sektör üzerinde yarattığı etkiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ana metal sanayi kategorisinde olan şirketimiz ağırlıklı olarak ekono-

Şefi, 1981’de İmalat Müdürü, 1984’te Fabrika Müdürü oldu. 1990’da Elsel’in Sarı Mamul bölümünün Manisa’ya taşınmasıyla Fabrika Müdürü olarak Manisa’ya geldi. 1992’de Valf Sanayii’nin merkez şubesinde Fabrika Müdürü oldu. 1998’de Elsan Hammadde Sanayii’ne Fabrika Müdürü olarak atandı. 2000 yılında Valf’e Fabrika Müdürü olarak tekrar döndü. 2001 yılında Elsan’a Şirket Müdürü olarak atandı ve halen bu göreve devam ediyor. 1980’de Ferizan Hanım ile evlenen Akman, iki çocuk babasıdır. Berna adında ziraat mühendisi bir kızı, Tevfik Barkın adında İle-tişim Fakültesi mezunu bir oğlu vardır.

Elsan Hammadde Sanayii A.Ş. hakkında

Elginkan Topluluğu bünyesinde yer alan Elsan Hammadde Sanayii A.Ş., Topluluk Şirketleri’ne destek olmak ve pirinç atıklarının değerlendirmek gayesiyle 1969 yılında kuma pirinç döküm yapan bir dökümhane olarak İstanbul Kartal Maltepe’de kuruldu. Elsan, 1971 yılında pirinç çubuk üretimine başladı. 1976 yılında kurulan Sürekli Döküm Hattı ile kapasitesini artırdı. 1989 yılından itibaren otomasyona yönelik çalışmalarını yoğunlaştırarak 1990 yılında Manisa Organize Sanayi Bölgesi’ndeki yeni tesisini faaliyete geçirdi. Gelişmeye yönelik yatırımlarına devam eden Elsan, 1995 yılında döküm kapasitesini artırarak bütünüyle bilgisayar kontrollü ikinci Sürekli Döküm Hattı’ni faaliyete geçirdi. 2000 yılında alçak basınç döküm sistemleri için pirinç külçe üretimine başlayarak yatırımlarını şimdilik tamamladı. Kaliteyi daima ön planda tutan Elsan, 1997 yılında TS ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi’ni, 2000 yılında Emisyon İzin Belgesi’ni ve 2003 yılında TS EN ISO 9001:2000 Kalite Sistemi Belgesi’ni almıştır. Son olarak, 2008 yılında Tehlikeli Atık Geri Dönüşüm Tesisi Lisans Belgesi’ni almıştır.

minin lokomotifi olan inşaat sektörüne hizmet vermektedir. Hammadde-miz olan metaller Londra Metal Borsası’nda işlem görüyor. 2003 yılına kadar 2000 &/ton seviyelerinde seyreden LME bakır fiyatları, talebin artacağı tahminiyle emtia borsalarında işlem yapmaya başlayan fonların etkisiyle, bu yılın Temmuz ayında, fiyat tarihi zirvesini yaparak 8985 &/ton seviyesine çıkmıştır. Küresel krizin etkisiyle daha güvenli yatırım araçlarına yönelen fonların metal borsasından çekilmesiyle metal fiyatları düşmeye başlamıştır. Bugünlerde borsada bakır fiyatları 3500 ila 4000 &/ton aralığında dolaşmaktadır.

Artan emtia fiyatları nedeniyle mali yapısı güçlü olmayan firmalar sektörü terk etti. Küçükler yok oldu, ticaret hacmi küçüldü ve istihdam azaldı.

Çalışanlarınız için uyguladığınız eğitim politikası nedir?

Çalışanlarımız en değerli varlığımızdır. Çalışanın yaptığı işi bilerek yapması, anlamlı bulması ve bilinçlenmesinin verimli çalışmanın temeli olduğu inancındayız. Çalışanlarımıza eğitimler vererek onların kişisel gelişimlerini sağlamak, çevre duyarlılığı ve güvenli çalışma konularında onları bilinçlendirmek ilkesiyle hareket ediyoruz. Eğitim ihtiyaç analizleriyle birlikte eğitim taleplerini de dikkate alarak yıllık eğitim planları hazırlıyoruz. Ardından da şirket içinde ve dışında yapılacak programlı eğitimlere çalışanlarımızın katılmalarını sağlıyoruz.

Üretim sürecinde çevreyi korumak adına ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?

Tehlikeli atık geri dönüşüm tesisi lisansı ve A grubu emisyon izin belgesi almış olmamız çevreye olan hassasiyetimizi gösteriyor. Baca gazımızın analizlerini muntazaman yaptırıyoruz. Proses atığı sularımızı bölgenin arıtmasına veriyor, diğer atıklarına ayrı ayrı toplayıp lisanslı geri kazanım veya bertaraf tesislerine usulüne uygun olarak gönderiyoruz.

Çevre ve iş sağlığı konusunda, TS ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve TS ISO 18001 İş Sağlığı ve Yönetim Sistemi Standartları ile ilgili belge alımı için önümüzdeki günlerde TSE’ye başvuruda bulunacağız.

Yenilikçi düşünceler ödüllendirildi

Elginkan Vakfı'nın ana sponsorluğunda düzenlenen "Yeni Düşler Yenilikçi Düşünceler Yarışması"nın ödül töreni Boğaziçi Üniversitesi'nde yapıldı. Törende konuşan Elginkan Vakfı Müdürü Osman Çetin Evranuz, düşünce ve hayallerin önemli olduğunu, ancak bunlar hayata geçirilebilirse veya yeni fikirlere ilham kaynağı olurlarsa, toplumsal hayata katkısının olacağına altını çizdi

Elginkan Vakfı ana sponsorluğunda, Boğaziçi Üniversitesi Mezunlar Derneği (BÜMED) ve Boğaziçi Üniversitesi Vakfı (BÜVAK) tarafından üniversite öğrencilerinin yenilikçi ve yaratıcı düşünmeye teşvik edilmesi ve desteklenmesi amacıyla düzenlenen "Yeni Düşler Yenilikçi Düşünceler" proje yarışmasında birinciler, 17 Kasım'da belli oldu.

Boğaziçi Üniversitesi'nde (BÜ) düzenlenen ödül töreninde, teknolojik ve sosyal alanlarda geliştirdikleri değerli fikirlerle finale kalan öğrenciler projelerini tanıtırken, her kategoride birinciler ilan edildi. Toplam 10 bin YTL ödüle hak kazanan birinciler, yarışmanın içerik ve yatırım sponsoru LabX ile yatırımcılarını da bulma fırsatı yakalayacak. Bu sayede öğrencilerin projelere finansman bulunması sağlanarak, adayların düşleri gerçeğe dönüştürülecek. Öte yandan "Teknolojik Yenilikçi İş Fikri" ve "Sosyal Girişimcilik Yenilikçi İş Fikri" olmak üzere iki ayrı kategoride dü-

zenlenen yarışmada finale kalan beşer proje de 2 bin YTL ödüle hak kazandı. Yarışmada finale kalan projeler arasında, Sabancı Üniversitesi öğrencisi Eren Canarslan "Elektronik Tarım" projesiyle "Teknolojik Yenilikçi İş Fikri" kategorisinde birinci oldu. "Sosyal Girişimcilik Yenilikçi İş Fikri" kategorisinde birinciliği ise Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri Halil Akın (Mobil Kan Projesi) ve Gülçin Kaya (Zihinsel Engellilere Sanat Eğitimi ve Sosyal Aktivite Projesi) paylaştı.

"Gelecek, düşlerinin peşinde koşanların"

Ödül töreninin açılış konuşmasını yapan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kadri Özçaldıran, Elginkan Vakfı'na projeye verdiği destek nedeniyle teşekkür ederek, "Proje sayesinde hayata geçen yaratıcı düşünce çabasını, bütün öğrenciler tarafından yaşam boyu kullanılması gereken bir ilke olarak görüyorum. Başarılarına şahit olduğumuz öğrenciler

Soldan sağa: Elginkan Vakfı Müdürü Osman Çetin Evranuz, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinden Halil Akın, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kadri Özçaldıran, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinden Gülçin Kaya, Sabancı Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tosun Terzioğlu, Sabancı Üniversitesi öğrencilerinden Eren Canarslan.

kadar, yarışmaya katılan herkesi kutluyorum. Gelecek, düşlerinin peşinde koşan ve yaratıcı düşünce geliştireceklerin olacak" dedi.

"Eğitime desteğimiz sürüyor"

Eğitimin Elginkan Vakfı'nın çalışmalarında farklı bir yeri ve önemi olduğuna değinen Elginkan Vakfı Müdürü Osman Çetin Evranuz, eğitimi desteklemeyi sürdüreceklerini anlattı. Böyle bir projeye destek vermekten dolayı çok mutlu olduklarını belirten Evranuz, "Günün bu saatinde böylesine pırıl pırıl gençleri karşımda görmek, bana büyük bir mutluluk veriyor" diye konuştu.

Düşünceler ve hayallerin çok önemli olduğuna dikkat çeken Evranuz, "Projelerin hayata geçirilebilmesi çok daha önemli, çünkü uygulanmayan keşiflerin yararı sınırlıdır. Bu düşüncelerin kullanılması sağlarsa en büyük katkı yapılmış olur" dedi. Projeleri çok beğendiğini ekleyen Evranuz, Elginkan Vakfı'nın kuruluşu ve eğitim çalışmaları hakkında bilgiler de verdi.

Farklı noktalarda yaptırılarak bağışlanan okulların yanı sıra belirlenen üniversitelerde 106 öğrenciye burs vermeye devam ettiklerini açıklayan Evranuz, açılan eğitim merkezlerinin ise mesleki ve teknik eğitime büyük bir katkı yaptığını, eğitim çalışmalarında üçüncü ayağı oluşturulan bu merkezlerin istihdamı destekleyici, sanayiye yönelik eğitimler verdiğini aktardı.

Boğaziçi Üniversitesi ile birlikte hayata geçirilen bu yarışmanın, teknoloji desteklerine çok iyi bir örnek olduğunu dile getiren Evranuz, konuşmasını şu şekilde sürdürdü: "ODTÜ'de benzer bir projenin sponsorluğunu dört yıldır sürdürüyoruz. Ege Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora tezleri arasında sanayide kullanılanlara destek veriyoruz. Ayrıca Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi de katkı sağladığımız kurumlar arasında yer alıyor."

"Düşlerinizi hayata geçirebilmek için çalışın"

Boğaziçi Üniversitesi'nin "yenilikçilik" anlamında çok verimli bir ortam olduğunu aktaran Prof. Dr. Ali Rıza Kaylan ise hayal gücünün bilgiden de güçlü olduğunu söyledi. Öğrencilere, "Mutlaka düşlerinizi hayata geçirebilmek için çalışın" diye seslenen Prof. Dr. Kaylan, teknolojiyi kullanmayan değil, üreten nesiller ortaya çıkartılması gerektiğini ifade etti. İnternet teknolojilerinde başarılı örnekler ortaya çıkartan Estonya örneğine de değinen Prof. Dr. Kaylan, Türkiye'nin genç nüfusuyla bu alanda yapabileceği pek çok şey bulunduğuna dikkat çekti.

Deneyimlerini paylaştlar

Başarılı sosyal iletişim ağı "çember.net" sitesinin kurucusu Çağlar Erol da öğrencilerle deneyimlerini paylaşarak, girişimcilerin desteklenmesinin önemine değindi. Üç yıl önce girişimcilik hakkında en ufak fikri olmadan yola çıktığını anlatan Erol, o dönemde fikirleri için yatırımcı bulmakta zorlandığını aktardı. Geçen süreçte bu alana yatırım yapan insan sayısının arttığına şahit olduğunu belirten Erol, "Bizim de beklemediğimiz bir büyüme ve yabancı yatırımcı girişi oldu" diye konuştu. Erol, genç girişimcilere şu önerilerde bulundu: "Fikirlerinize güveniyorsanız başarılı olamayacağınızı söyleyenlere kulak asmayın, çok çalışın, mümkünse bütün zamanınızı projenize ayırın ve elbette ayaklarınızı yere basın, yani gerçekçi olun." Projenin içerik ve yatırım danışmanı LabX firmasının genel müdürü Fuat Sami, yarışmanın birincilerine yatırımcı bulunmasında destek olacaklarını, böylece düşlerin gerçeğe dönüşeceğini açıkladı. Sami'nin verdiği bilgilere göre yatırımcılarla tanışacak birinci projeler gerçek işlere dönüşecek. Elginkan Vakfı'nın projede yer almasının önemine de değinen Sami, kapıların girişimcilere açıldığını, yeni fikirlere her zamankinden daha fazla yer olduğunu söyledi.

İki kategoride finale kalan isimler ve projeler

Teknolojik Yenilikçi İş Fikri		
Yarışmacı	Üniversite	Proje
Eren Canarslan	Sabancı Üniversitesi	Elektronik Tarım
Erkan Yenier	İstanbul Teknik Üniversitesi	Yazarkasa Reklamları
Gökhan Çeliker	Boğaziçi Üniversitesi	Akıllı Mobil Pazarlama Projesi
Nurettin Özdoğan	Yıldız Teknik Üniversitesi	Genç Kariyer
Semih Tekten	Boğaziçi Üniversitesi	Getİstanbul

Sosyal Girişimcilik Yenilikçi İş Fikri		
Yarışmacı	Üniversite	Proje
Cem Gültekin	Yıldız Teknik Üniversitesi	Korkusuz Yarınlar
Gülçin Kaya	Boğaziçi Üniversitesi	Engelsiz Sanat Projesi
Halil Akın	Boğaziçi Üniversitesi	Mobil Kan
Nedim Caner Üstün	Boğaziçi Üniversitesi	Beyaz Dalga Projesi
Zehra Erdoğdu	Boğaziçi Üniversitesi	OKİT

“Yeni Fikirler Yeni İşler” yarışması sonuçlandı

Bu yıl ODTÜ’de dördüncü kez düzenlenen “Yeni Fikirler Yeni İşler” yarışmasını kazananlar belli oldu. Dört öğrenciden oluşan Biyonesil ekibi yarışmaya damgasını vurdu

Üniversite öğrencilerini yenilikçi ürün ve teknolojiler geliştirmeye teşvik etmek ve yarının teknoloji firmalarına ilk adım desteği sağlamak amacıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) tarafından düzenlenen ve Elginkan Vakfı'nın ana destekçisi olduğu “Yeni Fikirler Yeni İşler” yarışmasının dördüncüsü, 15 Kasım’da ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilen final töreniyle sonuçlandı.

500 başvuru yapıldı

Türkiye’nin çeşitli üniversitelerinde öğrenim görmekte olan girişimci ruhlu öğrencilerden gelen 500 başvuru arasından yapılan elemeler sonucu finale kalmaya hak kazanan dört projenin yarıştığı tören, öğrenci ve akademisyenlerden yoğun ilgi gördü.

Biyonesil ekibinin başarısı

75 bin YTL’lik Elginkan Vakfı Teknoloji Ödülü’nün, 50 bin YTL’lik

Savunma Sanayi Müsteşarlığı Özel Ödülü’nün ve ODTÜ Teknokent bünyesinde üç yıl süreyle “şirket” olarak faaliyet gösterebilme hakkının sahibi, “Biyonik Mayın Tespit Sistemi” adlı projeleriyle dört öğrenciden oluşan Biyonesil ekibi oldu.

“Biyonik Mayın Tespit Sistemi” adlı proje, genetiği değiştirilmiş mikroorganizmaların uçaktan toprağa serpilmesiyle toprakta gömülü bulunan mayınların gözle görülecek biçimde ışınmasını sağlıyor. BMTS ile mayınların tespit edilmesi, hem büyük bir maddi tasarruf sağlıyor hem de can ve mal kayıplarına son veriyor.

Gelişmiş Su Kültürü Projesi ile yarışan Kamarosa grubu ise jüri tarafından “OSTİM Özel Ödülü”ne layık bulunarak 10 bin YTL kazandı. Terahertz Spektrometre projesi ile yarışan Terahertz grubu ise “Savunma Sanayi Müsteşarlığı İkincilik Ödülü”nü alarak 10 bin YTL miktarındaki ödülün sahibi oldu.

ELMOR-EMAR ortak eğitimi gerçekleşti

Bu yıl toplam 412 kişinin katılımıyla gerçekleşen “Profesyoneller Buluşması”, 17 Kasım’da Antakya Ottoman Hotel’de, 18 Kasım’da Gaziantep Grand Hotel’de ve 21 Kasım’da Diyarbakır Class Hotel’de yapıldı

Mimar, müteahhit, teknik müdür ve satıncıların katılımıyla gerçekleşen “Profesyoneller Buluşması” oldukça başarılı geçti. ELMOR A.Ş. Toplu İşler ve Satış Geliştirme Müdürü Caner Ataç’ın açılış konuşmasıyla başlayan eğitim programı, Topluluk filminin gösterimiyle devam etti. Ardından sırasıyla ELMOR A.Ş. Pazarlama Bölümü’nün sunumu, Valfsel A.Ş. Ar-Ge Bölümü’nün E.C.A. armatürleri, Valf A.Ş. Ar-Ge Bölümü’nün E.C.A. Vana Grubu’nun sunumunu, SEREL Tasarım Bölümü’nün Serel Seramik Sağlık Gereçleri’yle ilgili sunumu ve EMAR A.Ş. Şirket sunumu takip etti. Program seminer sonundaki “Soru-Cevap” kısmıyla tamamlandı. Özellikle “Soru-Cevap”

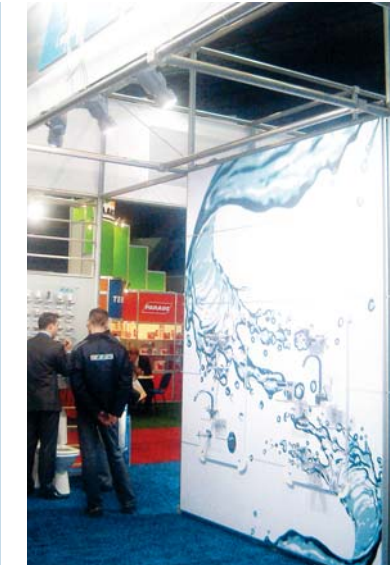
kısımında yaşanan fikir alışverişi tüm katılımcılar için oldukça faydalı oldu. Akşam birlikte yenilen yemekle gece son buldu.

“Tali Bayi Toplantısı” da düzenlendi

“Profesyoneller Buluşması”nın yanı sıra 20 Kasım’da Diyarbakır Class Hotel’de “Tali Bayi Toplantısı” düzenlendi. Bu toplantıya da tali bayi, tesisatçı ve ustalardan oluşan toplam 210 kişi katıldı. Oldukça başarılı geçen organizasyonun programı “Profesyoneller Buluşması” ile paralel olarak gerçekleştirildi.

E.C.A. hava durumu sunuyor

E.C.A., NTV’de hava durumu sponsorluğuna başladı. 6 Ekim’de başlayan ve toplam sekiz ay boyunca sürecek olan sponsorluk süresince, günde 20 kez yayınlanacak olan jenerikler, E.C.A. Yapı ve Isı Grubu ürünlerini tanıtıyor.

E.C.A. Bakü’de

E.C.A., 22–25 Ekim tarihlerinde Azerbaycan’ın Bakü şehrinde gerçekleştirilen Bakubuild Fuarı’na yapı ve ısı ürünleriyle katıldı. Marka gücünü gösteren özel tasarım standıyla beğeni toplayan E.C.A., ziyaretçilerden büyük ilgi gördü.

Azerbaycan pazarına her zaman ilkleri taşıyan E.C.A., yine bir ilki gerçekleştirerek piyasaya sürdüğü Plus Serisi Dicom sistemli kombilerin tanıtımını gerçekleştirdi. Plus Serisi’nin sahip olduğu Dicom sistemi konvansiyonel kombiler için elektronik kontrol sistemidir.

Türkiye’de ilk kez E.C.A. tarafından üretilen Dicom sistemli kombilerin en büyük avantajı, gaz valfi ayarlarının fabrikada cihaza girilmesi ve kombinin tüm çalışma ömrü boyunca ideal fabrika değerlerinde çalışabilmesi. Bunun yanı sıra 17 üstün emniyet özelliği ve sıcak su alışkanlığını öğrenen konfor özelliğiyle “Plus Serisi” fark yaratıyor.

Elginkan Topluluğu'ndan tasarruf çağrısı

Tasarruflu ürün serileri yaratan E.C.A. ve SEREL markalarının sahibi Elginkan Topluluğu, CNN Türk'te yayınlanan yeni tanıtıcı reklam filminde Mithat Bereket'in, "Kaynaklarımızı Tasarruflu Kullanalım" ve "Çocuklarımızı, Geleceğimizi, Türkiyemizi SUSUZ bırakmayalım" sloganları eşliğinde tüm Türkiye'yi tasarruf seferberliğine davet ediyor

Küresel ısınma nedeniyle her geçen gün giderek azalan doğal kaynaklar, dünyayı ve Türkiye'yi büyük bir tehlikeyle karşı karşıya bırakırken, Elginkan Topluluğu sosyal sorumluluk bilinciyle önemli bir farkındalık çalışması daha başlattı.

Türkiye'nin ilk tasarruflu amaçlı ürününü 1999 yılında üreten Elginkan Topluluğu, bilinçli bir toplum yaratma hedefi doğrultusunda, enerji ve su tasarrufu konusunu gündeme getiren bir tanıtıcı reklam filmine imza attı. Tüm Türkiye'yi daha tasarruflu olma yolunda seferberliğe davet eden tanıtıcı reklam filmi, Mithat Bereket'in, "Kaynaklarımızı Tasarruflu Kullanalım" ve "Çocuklarımızı, Geleceğimizi, Türkiyemizi SUSUZ bırakmayalım" sloganlarıyla daha da çarpıcı bir nitelik kazandı.

■ Elginkan Topluluğu'nun enerji ve su tasarrufu konularında duyduğu sorumluluk çerçevesinde geliştirdiği tam yoğunmalı kombi E.C.A. Confeo Premix, atık baca gazının içindeki su buharını yoğunlaştırarak buharın gizli ısıyı kullanarak kullanıyor. Bu sayede yüzde 107.5'a kadar yüksek verime ulaşarak yüzde 20'ye kadar tasarruf sağlıyor.

■ E.C.A. Topaz batarya ise, el yıkama gibi kısa süreli kullanımlarda kombi ve şofbendeki ateşleme sisteminin gereksiz yere devreye girmesini önleyerek, yine büyük ölçüde enerji tasarrufu sağlıyor.

■ Türkiye'de TS EN 215'e uygun üretilen ilk ve tek yerli üretim olan E.C.A. Termostatik Radyatör Vanaları da tasarruf ve konforu bir arada sunarak yüzde

30'a varan enerji tasarrufu sağlıyor.

EMAR, 17. Kalite Kongresi'ndeydi

KalDer'in düzenlediği kalite kongrelerinin 17'incisi bu yıl 24-26 Kasım tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi. Yaşamak ve çalışmak arasındaki kalite ilişkisini farklı yönleriyle değerlendiren 17. Kalite Kongresi'ne 2 bin kişi katıldı. 35 oturumda 135'i geçen konuşmacının yer aldığı kongrede EMAR A.Ş. Şirket

Müdürü ve KalDer Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Neslihan Yeşilyurt'un başkanlığında, "Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Çalışma Hayatı" konulu oturum gerçekleştirildi. Oturumda Elginkan Vakfı ve Elginkan Holding'in çalışmalarının sosyal sorumluluk tarafına ve topluma sağladığı katma değerlere yönelik bilgiler katılımcılarla paylaşıldı.

Seminerlere devam...

Elginkan Topluluğu'nun E.C.A. markalı Isı Grubu ürünlerine yönelik olarak başlattığı eğitim programları yurt genelinde devam ediyor. E.C.A. markalı ürünlerin yurt içi satış firması EMAS A.Ş. ve satış sonrası hizmetler şirketi EMAR A.Ş. tarafından Türkiye genelinde 2008 yılı başından bu yana planlı eğitim programları düzenleniyor.

2008 yılı Ekim-Kasım döneminde Ordu, Rize, Kars ve Erzincan'da E.C.A. markalı Isı Grubu ürünlerini (kombi, kat kaloriferi, doğalgaz sobası, panel radyatör, merkezi ısıtma sistemleri, klimalar ve doğalgaz sayaçları) tüketicilerle buluşturan bayilerin yanı sıra mühendisler ve tesisat ustaları gibi uygulamacılara, doğalgaz dağıtım şirketlerine ve tüketicilere yönelik eğitim ve seminerler düzenlendi.

Doğalgazlı cihazlar hakkında bilgi vermek, son teknolojileri aktarmak ve

güvenli yakıcı cihaz kullanımı konusunda bilinç oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen eğitimler, tesisat, iş güvenliği, montaj kuralları, yakıt ekonomisi ve müşteri memnuniyeti konularını ele aldı. İlgili bölgelerde yapılan uygulamalara, tesisat ustası, makine mühendisi, profesyonel kesim ve sektör ilgilisi 273 kişi katılırken, 2008 yılında düzenlenen seminer ve eğitimlere toplam 1883 kişinin katılımı sağlandı. 2009 yılında yurt genelinde 13 ilde uygulamaların devam etmesi planlanıyor.

EMAR, yetkili servisleriyle buluştu

EMAR A.Ş., yetkili servisleriyle her yıl kış sezonu öncesinde düzenlediği toplantıları bu yıl iftar organizasyonlarıyla gerçekleştirdi. Sırasıyla İstanbul, İzmir, Trabzon, Ankara ve Gaziantep'te düzenlenen toplantılara 142 yetkili servis katıldı. Toplantılarda 2008 yılı servis hizmet performansları, ilk seferde doğru hizmetin sunumu, yedek parça uygulamalarıyla ilgili bilgiler paylaşıldı. Hizmetin önemli unsuru olan servis, işyerlerindeki müşteri temsilcileri ve sahada hizmet sunan servis teknisyenlerine yaz döneminde verilen davranış eğitimleriyle güçlendirilen bilgi seviyeleriyle EMAR'ın yüzde 100 müşteri memnuniyeti hedefinin gerçekleştirilmesine yönelik değerlendirmeler ve hedef paylaşımı sağlandı. Sırasıyla Servis Müdürü Mustafa Güngör, Hizmet Geliştirme Müdürü Arif Pakkan, diğer süreç liderleri ve son olarak EMAR Şirket Müdürü Neslihan Yeşilyurt tarafından sunumlar yapıldı ve yetkili servislerin katılımıyla öz değerlendirme toplantıları gerçekleştirildi.

Suyun “Yok” Hali Projesi’ne destek

Ankara Gazi Rotary Kulüp ve Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından geliştirilen “Suyun ‘Yok’ Hali Projesi”, Elginkan Holding ana sponsorluğunda 16 Aralık’ta başlatıldı. Projenin amacı, su tüketiminde tasarruf sağlanması, geri kazanımların gerçekleştirilmesi, suda kirlenmenin önlenmesi için çalışmalar yapılması yoluyla bu konudaki duyarlılığın ve farkındalığın artırılması. 22 Mart Dünya Su Günü’ne kadar devam edecek olan projenin hedef kitlesi, ilköğretim dördüncü ve/veya beşinci sınıf öğrencileri olarak belirlendi. Küresel ısınma, su kıtlığı, suyun kirlenmesi ve yokluğu, buna bağlı olarak oluşabilecek hastalıklar, suyun doğru kullanımı ve korunması konularında düzenlenecek seminerlerin yanı sıra proje kapsamında resim yarışması düzenlenecek. Yarışmaya katılan eserlerde, su kaynaklarının kirlenmesi ve yok olması, su tasarrufuna ilişkin çabalara yer verilmesi şartı aranacak. Resimler 16 Mart’ta jüri tarafından derecelendirilecek. Seçilen eserlerden 22 Mart Dünya Su Günü/Suyun “Yok” Hali etkinlikleri için kartpostal ve afiş basımı yapılacaktır. Resimler Ankara’da 17-22 Mart tarihleri arasında Panorama, Ankamall, Cepa AVM’lerinde sergilenecek. Ödül töreni 22 Mart’ta Panorama Alışveriş Merkezi’nde suyla ilgili çocuk oyunundan sonra yapılacak. Birinciye dizüstü bilgisayar, ikinciye dijital video kamera, üçüncüye fotoğraf makinesi, mansiyon alan öğrencilere resim araç-gereçleri ve tüm derecelere TEMA-TÜBİTAK yayınları verilecek. Ayrıca birinci seçilen eserin çıktığı okulun lavabo bataryaları da Elginkan Holding sponsorluğunda su tasarruflu E.C.A. fotoselli bataryalarla değiştirilecek.

E.C.A.’dan başarılı bayilerine Tayland ve Tunus gezisi

Elginkan Topluluğu’nun Isı Grubu Şirketi EMAS, başarılı bayilerine yıl sonu motivasyon gezisi düzenledi. Tayland ve Tunus gezisine, dönemsel hedeflerine ulaşan E.C.A.’nın 170 bayisi katıldı.

Tayland’ın egzotik şehri Bangkok’ta Altın Buda, Yatan Buda Tapınağı, Çin Mahallesi ve Çiçek Pazarı’nı gezen bayiler, yüzen çarşıda ve ünlü Damnoen Saduak Floating Market’te alışveriş yapma imkânı buldular. Yüzlerce çeşit çiçek ve tropikal ağaçlarla dolu botanik bahçesi Rose Garden’da öğle yemeği yiyen E.C.A. bayileri, gece geleneksel Thai danslarını izledi. Pattaya şehrinde timsah çiftliğini ziyaret eden ve nefesleri kesen bir timsah şovu izleyen E.C.A. bayileri, Mercan Adası’nda güneşin ve turkuvaz rengi denizin doyumsuz tadını çıkardı. Bayiler, özel sürat tekneleri ve su motorlarıyla da hız denemeleri yaptı.

Tunus’ta ise dünyaca ünlü Bardo Mozaik Müzesi’ni gezen E.C.A. bayileri, eski bir şehir olan Medina’da tarihin muhteşem dokusu

karşısında büyülendiler. Otantik çarşı Souk’ta alışveriş yapan bayiler, Endülüs dönemini yansıtan ve Başkent Tunus’a hakim bir tepedeki Sidi Bou Said bölgesi ile Kartaca harabelerini gezdiler. Çöl bedevileri tarafından yapılan atlı gösterilerin ardından, gala gecesinde doyurucu eğlenen bayiler, Tunus mutfağının seçkin yemeklerini tadarken değişik folklor ve akrobasi gösterilerini de izleme fırsatı buldular.

Prof. Dr. İlhan Tekeli’yle kente dair...

ODTÜ Şehir ve Bölge Plancılığı bölümünde 1970’den bu yana dersler veren, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı’nın kurucusu ve aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olan Prof. Dr. İlhan Tekeli’yle kente dair ne varsa masaya yatırdık

Günümüzün şehirçilik anlayışını nasıl tanımlarsınız? Bu anlayışta ve uygulamalarda iyileştirilmesi gereken taraflar nelerdir?

Türkiye’de hızlı kentleşme olgusunun yaşanmaya başladığı 1948 yılında, ben ilkokul son sınıf öğrencisiydim, benim yaşam sürem içinde de büyük ölçüde bu olgu tamamlanacak. Bu, Avrupa’nın yaşadığı kentleşmeye göre çok hızlı yaşanan bir kentleşme süreci oldu. Geçen 60 yıllık sürede hem kentlerin işlevleri hem büyüme biçimleri hem de kent planlarından beklenenler önemli ölçüde değişti. 1950 öncesinde çok yavaş büyüyen kentlerin, bir nesne gibi tasarlanabileceği kabul ediliyordu. 1960’lı yıllara gelindiğinde ve kentlerin çevresinde gecekondu kuşakları oluşmaya başladığında, kentlerin bir nesne gibi tasarlanamayacağı anlaşıldı. Kentin büyümesinin ancak çok yönlü bilimsel araştırmalara dayanarak yapılacak kestirimlerle planlanabileceğine inanıldı. Zaman geçtikçe kentlerin büyüme süreçleri tamamen değişti. Tek tek binaların eklenmesiyle yağ lekesi gibi büyüyen kentin yerini, toplu konut girişimleriyle, organize sanayi bölgeleriyle, değişik türlerde kampüslerle, yani kent parçalarının eklenmesiyle büyüyen bir kent aldı. Bu kent parça parça planlanan bir kent. Kent artık tarihsel bir ürün olarak anlaşılıyor. Plancı ise, söz konusu tarihsel oluşuma müdahale eden bir aktör haline geliyor. Henüz Türkiye’de gerek plancıların gerek yönetimin gerekse yargının bu dönüşümü yeterince kavrayabildiğini sanmıyorum. Galiba öncelikle bu yaşanan dönüşüme teşhis koymak gerekiyor.

Genç neslin tarih bilincini nasıl değerlendiriyorsunuz? Tarih bilgisine sahip olmanın yarattığı değerlere dair neler söyleyebilirsiniz?

Gerçekte tarih bilinci, bir birey için varlık sorunu. Bir bireyin zamanın akıp gidişi içinde kendini bir yere yerleştirmesi, onun yaşamına anlam katıyor. ➡

Geleceğe nasıl yönelirse kendi yaşamını doyurucu bulacağını belirliyor. Günümüzde tarih bilinci denildiğinde modernitenin tarih bilincini kastediyoruz. Modernitenin tarih bilinci, bireylerin eylemlerinde geçmiş, günümüz ve gelecek köprüsünün, yani sürekliliğin kurulmasının önemine işaret ediyor, ama postmodernitenin tarih bilinci içinde böyle bir süreklilik koşulu ortadan kalkıyor. Tarih ile bireyin ilişkisinin kurulması spontan bir nitelik kazanıyor.

Türkiye’de özellikle son yıllarda özel sektörün müzecilik alanındaki girişimlerine dair görüşlerinizi alabilir miyiz?

Türkiye’de son yıllarda müzecilik konusunda bir ilgi yoğunlaşması

“Kültürel mirasın korunması kentlerin kimliklerinin korunması bakımından çok önemli. Bu konudaki bilincimiz yeni geliyor. Gelişen bilinci yetersiz ve tarihe önemli ölçüde saygısız buluyorum.”

“Obama, ABD demokrasisinin bir başarısı”

“Obama’nın seçilmesi önümüzdeki günlerde de üzerinde çok konuşulacak bir olgu. Pek çok şeyin göstergesi olarak ele alınabilir. ABD demokrasisinin bir başarısı. Sistemin ırkçı önyargılarının 40-50 yıllık süre içinde önemsizleştiğini gösteriyor. Belki daha da önemlisi, değişime açık programların iyi sunulduğu zaman nasıl başarılı olabildiğini gösteriyor. Bundan siyasetçilerimizin alacağı dersler olduğunu düşünüyorum. Siyaset, geçmişin bekliliği olarak yapıldığında toplumun bireylerine umut değil, kaygı getiriyor. Siyaset ancak yeni değişime dinamikleri yarattığında umut taşır ve yapılmaya değer, anlamlı bir hareket haline gelir.”

yaşıyoruz. Bundan kıvanç duyuyorum. Bu yoğunlaşma iki farklı alanda yaşanıyor. Bir ucunda, özel kesimin büyük sermaye gruplarının vakıflarının sanat ve sanayi müzeleri konusundaki ilgisi ve girişimleri bulunuyor. İkinci ucunda ise kentlerin ya da belediyelerin kent müzeleri bulunuyor. Devletin arkeolojik bulgular, etnografik nesnelere ağırlıklı müzelerinde henüz ciddi bir kıpırdanma yok.

Son yıllarda dünyada müzecilik konusunda bir devrim yaşanıyor. Müzeler artık geçmişteki gibi değerli varsayılan nesnelere sergilenen mekânlar olmaktan çıkıyor. İnsanların etkileşim içinde olduğu toplumsal merkezler haline geliyor. Bu dönüşüm, müzeleri bir kez gidilen yerler olmaktan çıkarıyor, sürekli gidilmeyi gerektiren bir ilişki mekânı haline getiriyor. Müzelerin faaliyetleri bunu sağlayacak biçimde geliyor. Bu alanlar salt geçmişle ilişki kurma yeri olmaktan çıkıyor, geleceğe yönelmenin yeri haline geliyor. Özellikle kent müzeleri bu bakımdan kentsel demokrasinin en önemli platformlarından biri olma niteliğini kazanıyor. Türkiye’nin bu devrimden haberdar olmasını ve Türkiye’de uygulama konusunda öncülük etmekte Tarih Vakfı’nın yüklendiği rolden onur duyuyorum.

Peki kentlerin kültürel mirasının korunması için Türkiye’de yapılan çalışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kültürel mirasın korunması kentlerin kimliklerinin korunması bakımından çok önemli. Bu konudaki bilincimiz yeni geliyor. Gelişen bilinci yetersiz ve tarihe önemli ölçüde saygısız buluyorum. Kentlerimiz bu konuda iki önemli baskı altında bulunuyor. Bunlardan birincisi, büyüyen kentlerde arsa değerlerinde spekülasyonun değer artışı. Kültürel mirasın oluşturulan gayrimenkullerin sahipleri bir ikileme karşısında kalıyorlar. Bir yandan bu değer artışını almak, öte yandan da kültürel mirasın korunmasını sağlamak kolayca gerçekleştirilebilecek bir şey değil. Bu durumda ikili bir ahlak ortaya çıkıyor. Mülk sahibi kendi gayrimenkulünü yıkarak bu arsa üzerindeki değer artışını almak isterken, başkalarının gayrimenkullerinin kültürel miras olarak korunmasını istiyor. Bu bir ikiyüzlülüktür. Buna sadece bu ikiyüzlülüğü sergileyerek çözüm bulamayız. Bu ikiyüzlülüğe gerek bırakmayan, telafi edici kurumsal düzenlemelere gitmek gerek.

İkinci bir kültürel miras tahribi, kent yöneticilerinin yeni tarihler inşa etmek gayretkeşliğinden doğuyor. Bir belediye başkanının bu türdeki kararları meşru görülemez. Örneğin bir belediye başkanı Ankara’da Estergon Kalesi inşa ediyor. İstanbul’da Suriçi koruma imar planında, yerine muhayyel Osmanlı konakları inşa etmek için, Cumhuriyet döneminin en başarılı mimarlık eserlerinden biri olan İstanbul Manifaturacılar Çarşısı’nın yıkılmasını önermek gibi densizlikler yapabiliyor.

Küresel iklim değişikliğini göz önünde bulundurarak kentlerin çevre düzenleme çalışmalarında ne tür iyileştirmeleri gündeme almak gerekiyor?

Küresel iklim değişikliği kentlerin çevre düzenle-

Prof. Dr. İlhan Tekeli kimdir?

1960’ta, İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun oldu. 1964’te, Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde, Şehir ve Bölge Plancılığı alanında; 1966’da Pennsylvania Üniversitesi’nde “Science in City and Regional Planning” konusunda yüksek lisansını tamamladı. 1968’de İstanbul Teknik Üniversitesi’nde Şehir Plancılığı konusunda doktora yaptı. 1970’ten bu yana, ODTÜ’de Şehir ve Bölge Plancılığı bölümünde öğretim üyeliği yapıyor. Yurtdışındaki çeşitli üniversitelerde konuk profesör olarak dersler veren Prof. Dr. Tekeli, birçok belediyede ve kuruluştan danışma kurulu üyeliği de yaptı. Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı’nın kurucusu ve yönetim kurulu üyesi olmasının yanı sıra, “Yerel Yönetim ve Demokrasi için Dünya Akademisi”nde (World Academy for Local Government and Democracy) İcra Heyeti’nin kurucusu ve üyesi oldu. 1964’ten bu yana, şehir ve bölge plancılığı, planlama teorisi, makro coğrafya, göç coğrafyası ve politik davranış, Türkiye’deki yerel yönetimlerin teorisi ve tarihi, kentleşme ve kentsel politika, ekonomi politikası, Türkiye’nin ekonomi tarihi, kent ve toplum tarihi gibi alanlarda yayımlanmış pek çok eseri var. Değişik dillerde, 65’ten fazla kitabı, 600’den fazla makalesi ve konferans tebliği bulunan Prof. Dr. Tekeli, sosyal bilimler alanında birçok ödüle sahip ve 1995’ten beri Türkiye Bilimler Akademisi üyesi.

meleriyle çözülebilecek bir sorun değil. Büyük ölçüde dünya çapında, merkezinde enerji politikaları bulunan önlemlerle çözülebilecek bir sorun. Bu bakımdan Obama’nın seçim kampanyası çok öğreticiydi. İlk kez çevre konusu, bir seçim kampanyasının ana eksenini oluşturdu. Fosil yakıtlara dayanan bir enerji politikasının olanaklılığı üzerine cesaretle gidildi.

İstanbul gibi kent planı oldukça düzensiz ve karmaşık olan bir şehirde olası bir depreme karşı yine de önlemler almak mümkün mü?

Aslında deprem riskini azaltma konusunda, kent planı ve inşaat mühendisliği bakımından yapılabilecekler konusunda söylenecekler söylendi, herkes biliyor. Ama bu konuda yeterli adımların atılmamış olması bir finansman sorunu. Bu konuda yaratıcı bir finansman çözümü önerilmeli. Bu sorun devlet kaynaklarıyla çözülemez. Gayrimenkul sahibi bireylerin finansmanı ile çözülmek durumunda. Bu konuda konutunu sağlamlaştırmak isteyenlerin Avrupa İskân Fonu gibi fonlardan faydalanmasına olanak veren finansman yolları geliştirilmeli.

Kentleri kültürel semboller ve referanslarıyla markalaştırmayı öneriyorsunuz. Bu anlamda sizce bir kent nasıl kimlik kazanır? Markalaşma sürecinde yöneticilere ve şehir plancılarına düşen görevler nelerdir?

Markalaşma pazarlama alanından kent politikaları alanına taşınmış bir kavram. Bir kentin markalaşması söz konusu olduğunda, pazarla-

manın ne olduğuna açıklık kazandırmadan bu konuda politikalar geliştiremeyiz. Burada pazarlanan “yer”dir. İngilizcesi “place” olan bir kavram. Bir alanın “yer” haline gelmesi, orada yaşayanlara, orayı ziyaret edenlere bir anlam taşıyabilmesi, kültürel referanslarının zaman içinde birikmesiyle gerçekleşir. Başka bir deyişle kimliği olmasıyla olanaklıdır. Eğer bir yerin kimliği yoksa, salt bu yere ilişkin bir pazarlama sloganı geliştirilerek markalaşma konusunda yol alınamaz.

İstanbul’un 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilmesinin markalaşma sürecine destek olacağını düşünüyor musunuz?

İstanbul’un “Avrupa Kültür Başkenti” seçilmesi Türkiye’nin ve İstanbul’un tanıtımı açısından önemli ama bunun İstanbul’un markalaşmasına bir katkıda bulunacağını sanmıyorum. Çünkü İstanbul markalaşmıştır. 2010’da yapılacakların İstanbul’un marka olmasına değil, marka olmasının sürdürülmesine katkı yapacağını söylemek daha doğru olur.

Ekonomi Profesörü A. Erinc Yeldan:

“Kriz, işsizliğe ve yoksulluğa çözüm bulmak için bir fırsat”

Mevcut krizin, Türkiye açısından yüksek katma değerli sektörlerle yönelerek, işsizlik ve yoksulluk sorununu çözmek için önemli bir fırsat sunduğunu belirten ekonomi profesörü A. Erinc Yeldan, bir sonraki aşamada tüketici kredileri ve kredi kartlarında sorunlar yaşanabileceği uyarısında bulunuyor

Bilkent Üniversitesi Ekonomi Bölümü Öğretim Görevlisi Prof. Dr. A. Erinc Yeldan, dünyada yaşanan ekonomik krizi “üçüncü nesil” olarak niteleyerek, “Paranın ve dolayısıyla finansal varlık değerlerinin saptanamaması, belirsizliğin bir türlü giderilememesine ve küresel piyasalarda güvenin bir türlü kurulamamasına neden oluyor” diyor. Kendisiyle Bilkent Üniversitesi’nde bir araya gelerek küresel durgunluğun dünü, bugünü ve geleceği üzerine görüştük.

ABD’de başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan global ekonomik çöküşün hikâyesi nedir? Kriz dalgasının köklerinde yatan yapısal nedenlerden kısaca söz eder misiniz?

2007 yılının yaz aylarında Amerikan konut kredileri (mortgage) ve vasıfsız kredi (subprime credit) piyasalarında başgösteren “çalkantılar”, gittikçe şiddetlenen salınımlar halinde “küresel bir krize” dönüştü. Amerikan Federal Rezerv Başkanı Ben Bernanke, krizin seyrinin en kötümser tahminleri bile aştığını söylüyor. IMF İcra Direktörü Dominique Strauss-Kahn ise, küresel krizin daha ortasında olduğumuzu savunarak, daha da kötü günlerin yaşanabileceği uyarısında bulunuyordu. Bu şartlar altında Amerikan hükümeti, eşi benzeri görülmemiş bir müdahale paketini Kongre’ye sundu. Söz konusu müdahalenin bedeli 5 trilyon dolar seviyesindeydi. Ancak tüm bu yüklü kurtarma paketlerine rağmen krizin yaygınlaşması önlenemedi ve 150 yıllık yatırım şirketi Lehman Brothers ve Merrill Lynch’in iflası haberleri ortalığı altüst etmeye yetti. 2008’in yaz aylarının sonuna doğru tam düzlüğe çıkmış, borsalar “Krizi atlattık” sloganlarıyla coşku içerisine sürüklenmişken, bu sefer de krizin “reel sektörleri” etkisi altına almaya başladığı gözlemlendi. 2007 krizinin, kendi kendine gelişen rastgele olaylar sonucunda değil, kapitalizmin sistemik istikrarsızlıklarının birikimi sonucunda patlak veren, uzun bir zincirin son halkası olduğu söylenebilir.

Bu krizin ayak sesleri daha önce duyuldu mu? Kriz kendini hangi göstergelerle hissettirdi? Türkiye’yi nasıl etkileyeceği söylenebilir?

Dünya, 2003 yılı sonrasında muazzam bir borçlanma çılgınlığı yaşadı. Yaklaşık 10 trilyon dolar civarında borçlanırken, buna karşılık 11 trilyon dolar civarında varlık gösterip yeniden borçlanıldı. Yani 20-25 trilyon dolarlık bir şişkinlikten bahsediyoruz. Ortada nesnel bir değer ölçüsü ya da altın standardı gibi bir değer olmadığından, finansal şişkinliğin karşısına tekabül eden bir reel üretim yok. Şimdi bu kaymağın, şişkinliğin alınmasını bekliyoruz. Artık reel üretime dönmeyi bekliyoruz. Buna dönebilen sektörler ayakta kalacak, bunu yapamayan şirketler elenecek diyebiliriz.

Küresel krizin Türkiye’yi etkileme biçimi şirketler düzeyinde olacak. Türkiye’nin 2003 yılından bugüne küresel dünyayla entegrasyonu şirketler kesiminde oldu. Şirketlerin aldığı krediler neticesinde ucuz ithalat sürdürülebildi. Artan girdi maliyetleri de yatırımları azaltmak, istihdamı azaltmak şeklinde sonuç verecek. Türkiye bu krize 2001 yılında olduğu gibi bankacılık sektöründen değil, şirketler kesiminin üretim, yatırım ve ara malları ithalatını eski fiyatlarda ve ucuzlukta sağlayamadığı için girecek. Bu durum bankacılık sisteminin sağlıklı veya sağlıklı olmamasından farklı bir şey.

1929 dünya ekonomik bunalımı, Türkiye’deki Şubat 2001 krizi ve şimdi de bu kriz... Sanırsınız krizler aslında yok olmuyor, farklı alanlarda, farklı zamanlarda, dönüşmüş olarak tekrar tekrar yaşanıyor...

Bu krizleri yeni nesil krizler olarak adlandırıyorum. Bu yeni krizlerin tezahür biçimi de bankacılık krizinde olduğu gibi bir anda çöküş değil, uzun vadeye yayılma olarak kendini gösterecek. Herkes sürekli “Dip noktasına ulaştık mı?” diye soruyor. Son döneme baktığımızda sürekli dip noktalarının denendiğini görüyoruz. Bütün bunlar yeni tip dediğimiz, tarihsel olarak gözlediğimiz krizin özelliği. Uzun süreli bir durgunluk yaşayacağız. ➔

“İnşaattaki dalgalanma daha fazla hissedilecek”

“İnşaat, iki bakımdan çok can alıcı bir sektör. Her şeyden önce emek yoğun bir sektör dolayısıyla istihdam bakımından önem taşıyor. Diğer taraftan inşaat, ekonominin tüm unsurlarına da çok bağlı. Örneğin tarım sektörünün farklı dinamikleri var. Sanayi de ihracat, ithalat gibi parametrelere bağlı. İnşaat ise diğer tüm alanlara karşı duyarlı. İnşaat sektörünün büyüme rakamlarına bakarsanız, en fazla çalkantıyı da bu sektörde görürsünüz. Kriz dönemlerinde ticaret biraz daha yavaşlar ama iş yaparsınız. İnşaattaki dalgalanma daha fazla hissedilecek. Bu sektördeki durgunluk diğerlerinden kaynaklanacak ve işsizliğin en fazla etkilediği sektörlerden biri olarak sorun burada kendini gösterecek.”

Mevcut kriz dalgasını, bundan önceki tüm kriz süreçlerinden ayıran çok önemli bir olguya işaret etmemiz gerekiyor: Günümüz kriz döneminde paranın değerini belirleyecek bir “çapa” yok. Paranın ve dolayısıyla finansal varlık değerlerinin saptanamaması, “belirsizliğin” bir türlü giderilememesine ve küresel piyasalarda “güvenin” bir türlü kurulamamasına neden oluyor.

Günümüzde bankacılık kesiminin bilançolarının daha yakından denetlendiği ve borçlanmalarının yakından takip edildiği gözleniyor. Oysa finansal olmayan kuruluşların ve şirketlerin dış borçlanması üzerine herhangi bir denetim mekanizması mevcut değil. Şirketler döviz kurunun ucuzluğunu fırsat bilerek aşırı risk almaya hevesleniyor ve bunun neticesinde de dış borçlarını hızla artırıyor. Bu sürece müdahalede bulunmak bir yana, mevcut hükümet bu olguyu, “Piyasa güçlerinin kararları en rasyonel kararlardır” fetişiyle göz ardı ediyor ve “Dışarıdan sağlıklı finansman geliyor” değerlendirmesiyle adeta özendiriyor. Bu sürece bir de özel hane halklarının “kredi kartı borçları” eklendiğinde, finans dışı kesimin borçluluğunun önemli bir kırılma noktası yaratması kaçınılmaz hale geliyor.

Türkiye’nin bu krizde kendi adına yaratabileceği fırsatlar var mı? Bu fırsatlara dair görüşlerinizi alabilir miyiz?

Türkiye muazzam bir biçimde yatırım malları ithal ediyor ve cari işlemler açığı veriyor. Yatırım malları kümesi; makine, makine parçaları, otomotiv yedek parçaları, kâğıt üretimi için hammadde gibi ürünlerden oluşuyor. Bütün bunların kategorik olarak yatırım malı olduğu doğru, ancak bunları montaj hattında üretip ihraç ediyoruz. Düşük işçilik, düşük emek girdisi, çoğunlukla robotik, dayanıklı tüketim malı gibi ürünler dünyada standardize olmuş durumda. Bunları Japonya, Kore gibi ülkeler gemilerde üretip pazarlara ihraç ediyor. Dolayısıyla Türk sanayii olarak fazla bir şey katmadığımız, ucuz ithalat yoluyla montaj hattında bir araya getirip mal ettiğimiz ürünlerin varlığı söz konusu. Bunların katma değeri bize kalmıyor. Katma değer daha çok ileri teknoloji, internet ve hizmet sektöründe bulunuyor ki, bunlar hâlâ kapitalizmin merkezlerinde üretiliyor. Örneğin büyük bir markanın ürünleri ABD’de ve Avrupa’da tasarlanırken, ça-

ışma kampları gibi olan Çin ve Vietnam modeli ülkelerde üretiliyor.

Tarım sektörü 2000’li yıllara kadar istihdamın yüzde 45’ine sahip olup, milli gelirin yaklaşık yüzde 15’ini yaparken, 10 sene içerisinde istihdamdaki payı yüzde 20’nin altına düştü. Tarımsal iktisat üzerine çalışan iktisatçılar, tarım nüfusu yarı yarıya azalmasına rağmen, bu nüfusun ne yaptığını hâlâ bilemiyor. Bu, istatistiklerin Avrupa normlarına getirilmesinden de kaynaklanabilir, mukayese edilemezlik de olabilir. Fakat bu bir tarafa, nasıl tezahür ederse etsin, tarım sektöründen kaynak aktarımı olduğu bir gerçek. Gıda ve tekstil gibi geleneksel üretim sektörlerine de aynı gözle bakılmaya başlandı. Türkiye’de fındık, tütün ihraç edilirken bugün “Otomotiv ihraç ediyoruz” deniliyor. Oysa arada büyük bir fark var. İkinci sınıf bir mal gibi değerlendirdiğimiz fındık, tütün, tişört, iç çamaşırı gibi ürünler Türkiye girdilerini kullanan ürünlerdir. Örneğin fındık daha işlenmiş organik gıda ürünlerine girebilirdi.

Kriz dönemleri kuşkusuz ki mevcut iktisat paradigmasının gözden geçirilmesi ve yeni hedeflerin tanımlanması için de fırsatlar oluşturur. Türkiye için böyle bir yeniden paradigma tanımlanmasının bu konjonktürde mümkün olacağı kanısındayım. Türkiye bu kriz konjonktürünü fırsat bilerek, mevcut neoliberal klişelerden uzaklaşıp, sanayileşmesini emek yoğun ve yüksek katma değerli sektörlerle yönelmek

suretiyle işsizlik ve yoksulluk sorunlarına da çözüm arayışlarına girebilir. “Yüksek katma değerli sektörler”, deyimiyle kastedilen dinamik, girdi ve çıktı bağlantıları güçlü olan “yeni” endüstrilerdir. Bunlar arasında “organik” gıda ürünleri de var, elektronik sanayii de... Örneğin organik tarımsal üretim, “yeni” gıda sanayileri ve giderek elektronik-bilgi yoğun imalat sanayilerini kapsayacak sektörler diye düşünebilirsiniz. Kanımca Türkiye’nin mevcut krizde en önemli fırsatı da burada yatıyor.

Bu krizden çıkarılması gereken dersler neler?

Türkiye’nin bu küresel krizden etkileniş biçiminin daha önceki krizlerden farklı olacağını düşünüyoruz. 2009 yılında durgunluk içine sürüklenmesi beklenen dünya ekonomisi ve uluslararası finansman girişlerinin daralmasıyla bu kırılma noktalarının su yüzeyine çıkacağına yönelik kaygılar, IMF de dahil olmak üzere birçok kesimde dile getiriliyor. Türkiye’nin de aralarında bulunduğu yüksek cari açık veren ve yüksek dış borç taşıyan ülkelerin böylesi bir tarihsel dönemde olduğu görülüyor. Aralarında Türkiye’nin de bulunduğu “Yükselen Piyasa Ekonomileri”nin, 2008’in son çeyreğinden başlayarak “yeni tip-üçüncü nesil” krize sürüklenmekte olduğu anlaşılıyor. Bu gözlemler altında küresel krizin öğrettiği ilk temel ders, serbest piyasanın dengeli ve istikrarlı bir ekonomi yaratacağı ve her türlü devlet müdahalesinin kaynak israfına yol açacağını savlayan neoliberal iktisat dogmalarının geçersizliğinin ortaya çıkmasıdır.

Krizin dünyadaki ekonomik düzen üzerindeki etkisi neler olacak?

Küresel krizin bize anımsattığı en önemli ders finansal sistemin işleyiş biçimine ve yapısal özelliklerine ilişkin. Finansal sistem, reel mal üreten sektörlerin aksine bir spekülasyon ve beklenti dünyasıdır. Finansal sermayenin kazançlarının özünde, risk, spekülasyon ve miyop-kısa vadeli bakış açısının koşullandığı “çok acele” karar verme ve uygulama becerisi yatıyor. Finans dünyasının bu karakteristiğini görmezden gelen serbest piyasa ideologları, finansal krizlerin önlenmesi için daha fazla şeffaflık sağlanmasını yeterli çözüm olarak görüyor. Bu sava göre, daha şeffaf bir kurumsal düzenlemeyle şirketlerin aşırı risk alması önlenemez ve finansal sistem bir daha bu tür krizlere sürüklenmeyecek. Dolayısıyla, devlet bundan böyle sistemin kurallarını şeffaf ve güvenilir bir biçimde belirlemeli ve sistemin kendi kendini denetlemesine karışmamalı. Bu savın ne kadar tutarsız ve yanlış olduğu gerçeği ise mevcut krizin bizlere sunduğu önemli bir ders. Bir an için bu tür bir ultra-şeffaflık düzeninin sağlandığını ve söz konusu şeffaflığın kendi kendini aşırı riske ve yüksek oranlı borçlanmaya karşı denetleyebildiğini varsayalım. Böylesi bir dünyanın spekülasyon getirileri son derece düşük olacak ve finansal sermayenin kazançları hızla eriyecektir. Oysa kapitalizm, 1970 sonrasında sanayi sektörlerinde yaşanan kâr oranlarındaki gerilemeyi, ancak finansal aktivite-

lerden elde ettiği spekülasyon kazançlarıyla karşılayabiliyor.

Ülkemiz de dahil olmak üzere, hemen tüm kapitalist dünyada sanayi işletmeleri gerileyen kârlarını faaliyet dışı finansal spekülasyon aktivitelerinin getirdiği kârlarla beslemek suretiyle ayakta kalabiliyor. Bunun da ötesinde, başta ABD olmak üzere, kapitalizmin tüm metropol ülkelerinde ücretlilerin gelirleri reel olarak geriliyor ve orta sınıfların alım güçleri düşüyor. Orta sınıfların sistem içinde güçlü birer tüketicisi olarak korunması ancak bu kesimlere sağlanan borçlanma olanaklarıyla olası. Dolayısıyla, finansal risk ve aşırı borçlanma, aslında kapitalizmin 21. yüzyılın başında kendi kendisini üretebildiği iki temel unsur. Bu unsurların işleyiş biçimi bir yandan da sistemin periyodik krizleri olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye’deki kayıt dışı ekonomi mekanizması bazen krizi önleyici bir supap olabilir mi?

Çok doğru bir gözlem... Türkiye’de çok dillendirilir; “Kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır” diye. Bu, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bünyesinde çok önemli araştırmalara da konu oluyor. OECD’nin kayıt dışını ölçmek için başlı başına bir araştırma dairesi var. Kayıt dışı dediğimiz ekonominin kayıt altına alınması kapitalizmin sonu demek. Orta sınıfın tamamen çözülmesi, ürettiği malı pazarlayamaması demek. Bu esnekliği sağlamak ekonomi için önemli bir supap. Böyle bir esneklik olmasaydı, Türkiye, 2001 krizini bu kadar rahat atlattırmazdı.

Sık sık farklı işgücü yapılarından söz ediliyor ama diğer taraftan sermaye de farklı durumlarda. Kapitalizm bir yandan alışkın olduğumuz endüstriyel ilişkilerde kayda alınmış ilişkileri yürütüyor. Bir yandan da sistemin yumuşak çalışabilmesi için işsizlik ordusu ve bunları sisteme katılabilecek unsurlar üretiliyor. Kayıt dışı vergilerin kayıt altına alınması hep iyi niyetli, doğru tespitler ancak sistem bu şekilde çalışamaz. Avrupa’da da böyledir. Göçmen işsizlik sorununu çözemez, siyaseten çözülmüş gibi gözükür. ❏

Prof. Dr. A. Erinc Yeldan hakkında

1960 yılında İzmit’te doğdu. Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümü’nden mezun oldu. İktisat doktorası derecesini 1988 yılında Minnesota Üniversitesi’nde tamamladıktan sonra Bilkent Üniversitesi’ne katıldı. Aynı üniversitede 1990’da doçent, 1998’de profesör unvanını aldı. Halen Bilkent Üniversitesi İktisat Bölümü Başkanı olarak görev yapan Prof. Dr. Yeldan, uluslararası ekonomi, uygulamalı genel denge ve makroekonomik modeller üzerinde çalışıyor. Türkiye ve uluslararası iktisat yazınında çok sayıda bilimsel araştırma ve makalesi bulunan Erinc Yeldan, 1998 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Bilim Teşvik Ödülü sahibidir.

“Hayallerinizin peşinden gidin!”

Aziz Sariyer, başlığa taşıdığımız öğüdünü birebir uygulayarak başarıya ulaşmış bir isim. Pamuk ve kumaşlarla oyuncaklar, tahtadan eşyalar yaratarak geçen çocukluk yıllarında hep tasarımcı olmayı hayal etmiş. Ne olursa olsun bu hayalinin peşinden giden Sariyer bugün dünyanın önde gelen endüstriyel tasarımcıları arasında yer alıyor

Endüstriyel tasarımcı Aziz Sariyer, okullu değil, ancak ortaya koyduğu ve tasarım tarihine giren işler, eğitimin her zaman başarının ilk şartı olmadığını gösteriyor. Üç yaşında oyuncaklar yapan, yedi yaşında usta bir marangoz edasıyla eşyalar yaratan Sariyer, 20 yaşına geldiğinde kendi galerisini kurmuştu. Bugün Türkiye’de mobilya sektörünün önde gelen yerli markaları arasında yer alan Derin Design’ın kurucusu olan Aziz Sariyer, yurtdışındaki tasarım etkinliklerinin aranan ismi durumunda. Firmanın yönetimini ise kendisi gibi tasarımcı olan oğlu Derin Sariyer’e bırakan Aziz Sariyer’le Addressistanbul’da bir araya gelerek tasarım dünyası üzerine görüştük.

Şu sıralar nasıl bir tempo içindesiniz, çalışmalarınızdan kısaca bahseder misiniz?

2008 yılı diğer yıllar kadar hızlı ve yoğun geçti. Şu anda da 2009’a

sarkan projeler üzerinde çalışmaya devam ediyorum. Küresel durgunluk ortamında bile biz daha fazla çalışmak durumunda kalıyoruz. Mesela 2009’un Nisan ayında düzenlenecek olan Milano Tasarım Haftası’nda iki tane tasarım sergim olacak. Bunun dışında aynı etkinlik kapsamında bir ithalat firması “B-line” isimli koleksiyonumu sunacak. Yine arkasında Fontana isimli büyük bir şirketin olduğu İtalyan bir firma için ekstrem bir koleksiyon yarattım. Bu firma Ferrari gibi lüks arabaların dış kaportasını yapıyor. Koleksiyonumda yer alan ve fonksiyonel olduğu kadar tasarımı sanatla buluşturan ürünleri arabanın kaportasını yapan tekniklerle hazırlıyorlar. Tasarım odaklı, ekstrem çalışmalarına yer veren Miami Design etkinliği kapsamında 3-6 Aralık tarihleri arasında bu koleksiyonumun sergisini gerçekleştirdiler. Sergiyle ilgili olumlu geridönüşler aldım. Bu sergiye Milano Tasarım Haftası’nda da geniş biçimde yer verilecek. Bu arada Türkiye’de ilk defa “Mana Design Gallery” adı altında bir tasarım galerisi kuruldu. Bu galeri yılda iki tane koleksiyon yaratıyor ve ilk koleksiyonu benimle birlikte yaptı. Milano Tasarım Haftası’nda bu koleksiyonum da sergilenenler. Ayrıca 2008 yılı içinde Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu’nun (ETMK) işbirliğiyle Türkiye’de ilk defa tasarım “Oscar”ları dağıtıldı. “Design Turkey 2008 Endüstriyel Tasarım Ödülleri” adı altında gerçekleşen bu törende ben de dört ürünümle ödül aldım.

Alaylı bir tasarımcı olarak tasarım tarihine giren işlerin altında imzanız bulunuyor. Bu başarıyı neye bağlıyorsunuz?

Bu, insanın kendisini keşfetmesi ve ne istediğini bilmesiyle ilgili bir durum. Çocukluğumdan beri ne yapmak istediğimin farkındaydım aslına bakarsanız. Böyle bir bilinçli farkındalığım vardı. Yedi-sekiz yaşlarındayken odamdaki eşyaları kendim hazırlıyordum. Üç yaşında en önemli oyuncuğum küçük bir marangoz alet çantasıydı. Hiç unutmuyorum, henüz beş yaşındaydım ve annemin Singer dikiş makinesiyle birtakım oyuncaklar diker, içine pamuklar doldururdum. Çocukluğumda yaptığım gözlemler el becerime yansdı ve üçboyutlu cisimler yaratmaya başladım. Yüreğimin sesini dinleyip bunun üzerine gittim ve başarılı oldum.

Eğitim almak için bir çabanız oldu mu?

Elbette. Zamanında Mimar Sinan Üniversitesi’nin sınavlarına girdim. Sınavda tasarımcı olmak isteyen gençlere resim çizdiriyorlardı. Benden tahtadan ya da metalden oyuncak yapmamı ya da çamurdan heykel yapmamı istemediler... Sınav öyle olsaydı başarılı olabilirdim. Sınavdaki soru şuydu: Bir yumurta ile bir tavla zarından kompozisyon oluştur. Resmim belki iyi değildi, ancak bence böyle bir sınavda önemli olan yaklaşım olmalıydı. Ben zarı o kadar büyük çizdim ki, kâğıda zor sığırdı ve resmimde yumurta yoktu. Yumurtayı zarın arkasına sakladım, çünkü zara o kadar yakından baktım ki, yumurtayı göremedim ve ➔

Aziz Sariyer’den suya dair örtünmeler

EKE Tekstil’in gerçekleştirdiği ve Turquality kapsamında yer alan “Hamam” projesi için banyo giysileri ve aksesuarlarından oluşan bir koleksiyon hazırladınız. Bu ürünleri yaratırken çıkış noktanız ne oldu?

Denizli merkezli havlu ve bernoze imalatçısı EKE Tekstil, 15 yıldır Ralph Loren gibi dünyadaki büyük markalar için üretim yapıyor. Beş yıl önce Hamam markasını yarattılar. Bu marka için Türkiye’den bir-iki tane moda tasarımcısına koleksiyonlar hazırlattılar. Sonradan bir endüstriyel tasarımcıyla çalışmak isteyince de bana geldiler. Çıkış noktam şuydu: Konuya bir modacı gibi değil, endüstriyel tasarımcı olarak bilimsel bir bakış açısıyla, adeta bir mühendis gibi yaklaştım.

Çıplak insanın vücut örtünmeleriyle ilgili bir düşünce haliyle yola çıktım. Hamamda, banyoda, havuz ve deniz kenarında, suyla ilgili sportif faaliyetlerde insanın sudan ve terden korunması üzerinde durdum. Havlu, bernoze ve peştamalı sıfır noktasında, bir Adem Baba ve Havva Anne saflığında ele aldım. Örneğin havluyu tezgâhlarda üç metreye kadar dokuyabiliyorsunuz, fakat 150 cm elde dokursanız makinenin randımanını ikiye katlıyorsunuz. Dolayısıyla üretimde verimlilik artıyor. Havlu ipliğinin nasıl imal edildiğini, hangi tür iplikler çıktığını, vücut temasıyla ilişkisinin nasıl olduğunu, hangi kumaşın ne kadar maliyeti olduğunu araştırdım.

Kumaşı çok az kesip, çok az dikmek hatta dikmemek, iliştiirmek üzerinde çalıştım. Mesela 150 cm’lik bir vücut havlusunda bazı yırtmaçlar ve yapışturmalar yaparak onu bir bernoze dönüştürdüm ve aynı havluyu yere serip üzerine yatabilecek hale getirdim. Endüstriyel tasarım değerleri açısından ortaya çok güzel bir çalışma çıktı ve bu koleksiyon moda dergilerinden çok tasarım dergilerinde yer aldı.

Bu ürünleri nerede bulmak mümkün?

Şu anda sadece Addressistanbul’da bulunan Hamam mağazasında bu ürünlerin satışı yapılıyor. Hamam’ın beş yıldır asıl pazarı dünya. Ama son dönemde iç pazarda da bu tasarım ürününün satışı bazı noktalarda yapılmaya başladı. Geçtiğimiz günlerde İzmir’de bir Hamam bayii açıldı. Önümüzdeki dönemde Eskişehir, Adana ve Antalya’da da bayilikler açılması planlanıyor.

Aziz Sarıyer ve Derin Design hakkında

Derin Design 1971'de Aziz Sarıyer tarafından kuruldu. İkinci kuşak oğul Derin Sarıyer 1997'de babasıyla birlikte çalışmaya başladı. 1999'da koleksiyonlarını büyüten şirket, 2000'de dünya pazarına satış yapmaya başladı. Katıldıkları ilk uluslararası fuar, 2000'de New York'taki Çağdaş Mobilya Fuarı oldu. Bülent Özden, Tanju Özelgin, Arif Özden, Defne Koz, Mehmet Ermiyagil gibi tasarımcılarla çalışan Derin Design'ın ürünlerinin özelliği, olabildiğince sade ama aynı zamanda belirgin hatlara sahip olmaları. Derin Design, tasarımlarını modern ve hızlı şehir hayatının mobilyaları olarak tanımlıyor.

sınavdan geçemedim. Ancak sistem yanlış olsa da yetenekli gençler eninde sonunda başarılı olabilirler diye düşünüyorum.

Bu işi yapmak isteyen, ancak sınavlarda başarılı olamadıkları için pes eden gençler açısından iyi bir örneksiniz. Bu bağlamda vereceğiniz tavsiyeler var mı?

İdealleri için mücadele etmelidir. Hiçbir kıstas bir kişinin becerisinin derecesini ortaya koyamaz. Tüm canlılar dünyaya yaratıcı olarak geliyor. Bu nedenle insanlar neyi hayal etmek istiyorlarsa onun peşinde koşmalı. Sonrasında o hayali gerçekleştirmek o kadar kolay oluyor ki... Yeter ki istesin insanoglu...

Bir tasarım duayeni olarak oğlunuz Derin Sarıyer'e şimdye kadar verdiğiniz en önemli nasihat ne oldu?

Oğluma, hatta herkese her zaman şunu söylüyorum: Hayatta ne yaparsanız yapın, yeter ki arzu ettiğiniz şeyi yapın. Benim hayattaki en büyük mutluluğum, keyif aldığım bir işi yaparak ayaklarımın üzerinde duruyor olmak. Yaşamdaki en büyük kazanç bence bu.

Albert Einstein'ın bir lafı vardır; "Hayal gücü bilgiden daha önemlidir" der. Siz tam da böyle düşünenlerdensiniz sanırım...

Bir fizikçi, filozof ve bilim insanı olan Albert Einstein, "Bilginin sınırları vardır, hayal gücü ise dünyayı kucaklar" diyor. İlk insanlardan çoğu kuşlar gibi uçmak istemedi mi? Şu anda o ilkel yaratığın soyu uzay istasyonlarında yaşıyor. Hayal etti ve daha sonra bilgilendi. İşte bilginin büyümesi için hayal etmeniz gerekiyor.

Siz yalınlıktan, sadelikten yana bir tasarımcısınız ve bu yaklaşımınız ürünlerinizde de ön plana çıkıyor. Sizce geleceğin yaşam alanlarının içinde minimalizm nasıl bir yer bulacak?

Eflatun'un bir lafını çok beğenirim: Mutluluk; hayatta en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır. Şu anda yaşadığımız krizi de hesap ederseniz, yakın bir gelecekte insanlar sadece gerekli ihtiyaçlarını karşılamak üzerine hayatlarını yaşayacaklar. Diğer teferruatlarla çok fazla uğraşmayacaklar. Gereksiz, ihtiyaç duyulmayan ve sadece statü sahibi olmakla ilgili isteklerden arınacaklarını düşünüyorum. Daha az ve çok öz değerlerin farkına varacaklar. Kendilerini mutlu eden ihtiyaçlara odaklanacaklar. Tıpkı yediğimiz, içtiğimiz, yaşadığımız, okuduğumuz her şeyde olduğu gibi tasarım dünyası da bu yeni durumdan nasibini alacak. Bu çılgın tüketim kültürü sona erecek. Çünkü bu bir hastalık; neyi istediğimizi bilmememiz yarattığı şuursuzluk hali diyebiliriz buna. Artık bilinçli farkındalığa ulaşmak zorundayız.

Bundan sonrası için endüstriyel tasarım alanında ne gibi çalışmalar yapmayı planlıyorsunuz?

Endüstriyel tasarım içinde yaptıklarım, başlangıçtan bugüne kadar tasarımı genellikle sanatla buluşturan çalışmalar oldu. Bundan sonrası için yine endüstriyel tasarım kapsamında çalışmalar yapmaya devam etmek istiyorum. Örneğin masa üstü aksesuarları, içki bardakları, yemek takımları, çatal-kaşık serisi, desen tasarımları, halı serisi ve aydınlatma serisi gibi endüstriyel tasarımın içinde yer alan alanlar üzerinde çalışmalarımı sürdürmeyi planlıyorum. Son dönemdeki çalışmalarımın birçoğu sanat etkinliklerinde sergileniyor. Bundan sonraki çalışma hayatımı genellikle sanat ve tasarım alanında yürütmek istiyorum. **T**

Bilimin sihirli dünyası...

Kanada'da Toronto Üniversitesi'ndeki laboratuvarında, damar sertleşmesi (ateroskleroz) üzerine araştırmalar yürüten Doç. Dr. Jenny Jongstra Bilen, doğayı anlamak adına çalıştıklarını belirtiyor

Doç. Dr. Jenny Jongstra Bilen, Türkiye'nin yurtdışına kaptırdığı bilim insanlarından biri. Özel Kadıköy Kız Koleji'ni bitirdikten sonra 1970'lerin başında ülkenin hareketli bir dönemden geçiyor olması sebebiyle eğitimine yurtdışında devam eden Doç. Dr. Bilen, İsrail Tel Aviv Üniversitesi Kimya Bölümü'nden mezun olmuş ve ardından yüksek lisansını "biyokimya", doktorasını ise "nerokimya" üzerine yapmış. İsrail, Amerika ve Fransa'da bilimsel çalışmalarda bulunan Doç. Dr. Bilen, immüno- loji (bağışıklık) üzerinde araştırmalar yapan eşine Toronto Üniversitesi'nden teklif gelmesiyle birlikte Kanada'ya taşınmış. Ardından üniversite- tede eşiyile birlikte immünoloji alanında çalışmaya başlayan Doç. Dr. Bilen, bir süre sonra Toronto Üniversitesi bünyesinde immünolojiyle ilgili kendi laboratuvarını kurmuş. Şu anda laboratuvardaki çalışmalarının yanı sıra üniversitenin immünoloji bölümünde öğretim görevlisi olarak da görev yapan Doç. Dr. Bilen, özellikle damar sertleşmesi üzerine bilimsel çalışmalarda bulunuyor. Kendisiyle Türkiye ziyareti sırasında bilim dünyası, çalışmaları ve gençlere tavsiyeleri üzerine görüştük.

Damar sertleşmesi üzerine çalışıyorsunuz. Öncelikle damar sertleşmesi nedir?

Damar sertleşmesi, fazla kolesterol, yüksek tansiyon, diyabet, oburluk gibi durumlar nedeniyle ilerleyen veya meydana gelen bir hastalık. Bu hastalık ortaya çıktığında damarların tıkanması neticesinde kalp veya başka organların beslenmemesinden dolayı enfarktüs veya tromboz meydana geliyor. Hastalık gençken damarlarda biyolojik değişikliklerle başlıyor ve genetik faktörlerle beraber kötü beslenme, sigara veya hareketsizlikler yüzünden gerçekleşebiliyor. Bu nedenle genç yaşta da olsa yaşam tarzımıza dikkat etmemiz gerekiyor.

Çalışmalarınızın amacı nedir?

Enflamasyon çalışmaları üzerinde duruyorum. Bir virüs veya bakteri girmesi sonucunda vücutta koruma aktive oluyor, bu tarz reaksiyonlara enflamasyon deniyor. Örneğin, arı sokmasının hemen ardından vücutta oluşan şişkinlik enflamasyonun bir göstergesi. Bununla ilgili çalışmalarımın bir kısmını hücre ve moleküler seviyesinde yapıyorum. Temel **T**

çalışmalarımın bir kısmı tüm organizma ile, ama insan organlarıyla değil. Çalışmak istediğim yüzeyde insanlar üzerinde araştırma yapmak çok zor. Çünkü her insanın yaşı, beslenme şekli çok farklı. Bu yüzden daha basit sistemlerle çalışmak gerekiyor. Ben de hem hücrelerle hem de sıçanlarla çalışıyorum. Damar sertleşmesi hastalığı da kronik enflamasyon hastalıklarından bir tanesi.

Peki şu anda geldiğiniz nokta hakkında bilgi verir misiniz?

Bilimsel çalışmalar sonucunda damar sertleşmesi vakalarında birçok bağışıklık hücresi birikiminin ortaya çıktığı saptandı. Bu hücrelerin kronik olarak çalışmaları için vücuda zarar verdikleri de fark edildi. Normalde bu hücrelerin, görevlerini yerine getirdikten sonra sönmeleri beklenir, eğer çalışmaya devam ederlerse organlara çok zarar verirler, çünkü vücuda gelen virüsleri yok etmek için çok kuvvetli bir zehir çıkarırlar.

Damar sertleşmesi dediğimiz hastalık da, damarın içinde bulunan hücrelerin kan akışına göre değişmelerinden meydana geliyor. Eğer bu akım normalse, bu hücreler gayet sakin bir şekilde duruyor. Fakat damarlar düz değilse orada bir türbülans oluyor. İşte biz türbülans olan yerlerde neler olduğunu araştırıyoruz. Yani bağışıklık hücreleri orada neden birikiyor, kanın normal akmadığı zamanda bu hücreler orada olmazlarsa bir değişiklik oluyor mu, bu birikintinin olması orada kötü mü oluyor ya da bu birikinti orayı koruyor mu, gibi sorulara yanıtlar arıyoruz.

Son senelerde yaptığımız çalışmalar sonucunda bulduğumuz şu ki; normal bir damarda da türbülans olan yerlerde bağışıklık hücreleri birikintileri oluşabiliyor. Bağışıklık hücreleri kötü kolesterolü yabancı bir madde gibi görüyor ve onu yok etmek için başka bağışıklık hücrelerini çağırıyor. Orada birikintiler artıyor ve bir sürü bağışıklık reaksiyonu gerçekleşiyor. Birçok bağışıklık hücresi orada toplandığı için de damar daralıyor ve nihayet tıkanıyor. Bu durumun aslında çok geniş açılımları var. Tabii bunun daha sonraki kısmını en geniş tanımıyla bir kardiyolog anlatabilir.

Nasıl bir sonuca varmayı umuyorsunuz?

Bu hastalık hiçbir işareti olmadan vücutta uzun bir süre ilerlediği için ön

safhayı bilmek gerekli olabilir. Biz bu konuyu entelektüel bakış açısıyla çalışıyoruz. Çalışmamızı tedaviyi düşünerek değil, tabiatı anlamak adına gerçekleştiriyoruz. Yani hedefimiz bir ilaç bulmak değil, ancak bu anlamda bizim çalışmalarımız ışığında alınan neticeler kullanılarak başkaları iyi sonuçlara da ulaşılabilir. Mesela bu hastalığa sahip öyle aileler var ki, genç bir çocuk da enfarktüs geçirebiliyor. Yani burada genetik bir faktör var. İşte bu aileler tespit edildiği takdirde, yaptığımız öncü çalışmalarla bağışıklık hücreleri ya azaltılarak ya da çoğaltılarak bu hastalığı ileri atabilir ya da yok edebiliriz.

Damar sertleşmesinin belirtileri var mı?

Bu hastalık maalesef çok uzun süre hiç belirti vermiyor. İyi ve kötü kolesterole, vücutta bulunan yağ miktarına bakarak ancak tanı konabiliyor. Hatta artık başka moleküllere de bakan ve bunun üzerinde çalışan çok insan var. İyi beslenmek, damar sertliğinin oluşmaması açısından en önemli faktör. Özellikle omega yağlarının tüketilmesi çok önemli. Örneğin, balıkyağı kötü kolesterolü azaltıp iyi kolesterolü yükseltiyor. Son zamanlarda okuduğum bir makalede, balıkta bulunan ve birçok sağlıklı üründe olduğu belirtilen omega 6 yağının aslında çok da yararlı olmadığı yazıyordu. Omega 3'ün omega 6 ve omega 9'a göre oranının daha önemli olduğu tespit edilmiş. Bu yüzden bilinçli bir tüketici olmamız, aldığımız besinlere dikkat etmemiz gerekiyor. En önemlisi de egzersiz yapmak. Çünkü egzersiz, bağışıklık sistemini vücuda yardımcı olacak şekilde çoğaltıyor ya da azaltıyor.

Türk bilim dünyasının çalışmaları hakkındaki değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

Türkiye yayınlar konusunda pek de kötü durumda değil. Mesela son beş yıla baktığımızda Türkiye'de damar sertleşmesi konusunda 472 yayın buldum, bu sayı Kanada'da 615. Arada pek fark olmadığını görüyoruz. Gerçi bu rakam Amerika'da 6 bin 500'lerde ama bu noktada rakamlara çok da takılmamak gerekiyor çünkü asıl olan yayının içeriğinin ne olduğu. Türkiye'de yapılan bilimsel araştırmaların yönünün doğru olduğunu da düşünüyorum. Çünkü bence her ülkenin temelinde araştırma yapması-

na lüzum yok. Çünkü bu, çok uzun vadeli ve tedavi bakımından her zaman sonuç alınabileceği belli olmayan bir süreç. Türkiye'de çalışmalar genellikle tedaviye dönük olarak yapılıyor, temel bilim alanında araştırma ise pek yapılmıyor. Örneğin, Kanada bilimsel araştırmalar için her yıl 1.5 milyar dolar bütçe ayırıyor. Ama bunu her ülkenin yapma gerekliliği yok, zaten bir buluş anında dünyaya yayılıyor. Dolayısıyla Türkiye temelde doğru bir tutum izliyor. Çünkü yapılan çalışmalar genelde tedaviye yakın oluyor. Fakat tek eleştirim, Türkiye'nin bilim adına ilerlemesi için birtakım ortaklıklar kurması gerektiği yönünde olacak. Türkiye'nin Avrupa'da ya da Amerika'daki bilim insanlarıyla daimi ilişki içinde olması gerek. Bahsettiğim birlikler kurulduğu takdirde, bilim dünyası olarak karşılıklı katkı sağlamak için çalışabiliriz.

Bir bilim insanı olarak bu alanda çalışıyor olmanın farkını nasıl tarif edersiniz?

Ben işimizi dedektifliğe benzetiyorum. Dedektif de sonuca ipuçları sayesinde gidiyor, bizler de... Aslında biyolojinin dedektifleri gibiyiz. Bu bakımdan mesleğimi çok enteresan buluyorum. Tabii ki bu durum hep

En az 15 yıllık eğitim gerekiyor

"Bilim insanı olmak uzun bir çalışma süresi gerektiriyor. Bilim alanında kariyer yapabilmemiz için liseden sonra en az 15-16 yılınız büyük bir uğraş içinde geçiyor. Bu süre içinde, yüksek lisans ve doktora da bulunuyor. Yani kariyerinize başlama yaşı 33-34 yaşlarını buluyor. Bu süre zarfında çeşitli araştırma ve makale çalışmalarınız oluyor. "Postdoktora" eğitiminin getirisiyle bu tarz çalışmalarda bulunabiliyorsunuz. Bunu da bir profesör yardımıyla yapıyorsunuz. Çünkü bu şekilde yapılan çalışmalarda önyak olunması, isminizin başta olmasını sağlıyor. Tüm bu aşamaları bitirdikten sonra kendi laboratuvarınızı kuruyorsunuz. Dünyada Kuzey Amerika sistemi, Avrupa sistemi gibi çeşitli sistemler var. Bu sistemler dahilinde araştırmalarınızı kendi paranızla gerçekleştiriyorsunuz. Bunun için de sağlıklı ilgili, hükümetin ve bağışık organizasyonlarının verdiği fonlardan faydalanmanız gerekiyor. Bu fonlardan yararlanmanızla ilgili karar ise bir yarışma sonucu belirleniyor. Başvuruların ancak yüzde 20'si kabul ediliyor."

böyle olmuyor. Bir deney yaparken yanlış sistem kullanabiliyoruz ya da yanlış sorduğumuzu düşündüğümüz soru bize yepyeni bir ufuk açabiliyor. Bunun sonu yok ve hiç tahmin etmeyeceğimiz bir anda yepyeni bir şeyle karşılaşabiliyoruz. Tabii, bunlara ulaşırken eğitilmiş, bilgili ve bilinçli olmak gerekiyor. Çok dinamik, her zaman değişik olan ve hiçbir zaman aynı şeyi tekrar tekrar yapmadığım bir mesleğe sahibim.

Teknoloji sürekli gelişiyor. Bu durumun sizin çalışmalarınıza etkisi nedir?

Teknoloji yaptığımız deneylerde çok önemli bir unsur olarak göze çarpıyor. Çünkü deneylerimizde soracağımız sorular teknolojiye bağlı olarak gelişme gösteriyor. Bunun için de çok okumak gerekiyor. Etraftaki bilgileri alıp hazmettikten sonra kendinize bunu nasıl kullanabilirim sorusunu sormanız gerekiyor.

Birlikte çalıştığınız gençlere, öğrencilerinize ne gibi tavsiyelerde bulunuyorsunuz?

20 yıllık kariyerime baktığımda hep gençlerle çalıştığımı görüyorum. Öncelikle bu çok güzel bir duygu. Bu çocuklar doktora ya da yüksek lisans öğrencisi olduklarından artık bu mesleği isteyen ve seven profiline deler ve bu şekilde çalışmak oldukça keyifli oluyor. Bu başarılı, çalışkan öğrencilerin benden doktora eğitimi almaları benim için mükemmel bir duygu. En büyük gayem, sürekli katkıda bulunan biri olabilmek. Bu nedenle onlara nasıl araştırma yapılacağını, nasıl ilerleyebileceklerini öğretiyorum. Onlara bunun katkı veren, daima kendini yenileyen bir meslek olduğunu ve bunun da birçok kimseyi ilgilendirdiğini söylüyorum. Bu işi yapmak, sabır isteyen bir iş. Başarısızlıktan kuvvet alıp onu başarıya çevirebilen bir kişiliğinizin olması şart. O yüzden bu işi herkesin yapması çok zor. Son olarak gençlere şunu söylemek isterim; yurtdışına yalnız mesleği değil, dünyayı öğrenmeye gidin. Farklı kültürleri öğrenme mantığı hâkim olduğu sürece, insanın dünya görüşünün daha da zenginleşeceği kanısındayım. Başka ülkeye gidip, sadece Türk kitlesi içinde okula gidip gelerek diploma almayı büyük bir kayıp olarak nitelendiriyorum. Unutmamalıyız ki, her ülkeden öğreneceğimiz çok şey var. **+**

"Sabır, sevgi ve İngilizce şart"

"Bilim için uğraşacak gençlerin öncelikle bu işe sevgi duymaları şart. Çünkü bu iş için uzun vadeli bağlılığı kabul etmeleri gerekiyor. Ancak maalesef yeni nesil, hem burada hem de dünyada çok çabuk netice almak isteyen bir yapıya sahip. Çünkü günümüz dünyasında her şey çabuk neticelendiği için, bunda da çabuk netice alma mantığı hâkim. Bu yanlış bir mantık. Gençlerin çok sabırlı olması gerekiyor. Bunların dışında bilimin, çok çekici olduğu taraflar var. Her şeyden önce bilim enternasyonal bir olgu ama lisansı İngilizce. Bilimi burada öğrenip araştırmaları dünyanın herhangi bir yerinde yapabilirsiniz. Enternasyonal kongrelerde konuşulacak birçok ortak konunuz olabilir. Her ne kadar ekonomik kriz bilimsel çalışmalar üzerinde çok etkili olabiliyorsa da siyasi anlamda politikayla bir ilgisi yok. Bu da bilimi güzel kılan etkenlerden biri."

“Markanıza yatırım yapmanın tam zamanı!”

Günümüz rekabet koşullarında herkesin markasına yatırım yapmak zorunda olduğunu ifade eden “profesyonel marka yöneticisi” Meral Akyel, özellikle kriz dönemlerinde bu konunun daha da önem kazandığını vurguluyor

84 ülkede 97 ofis ve 8 binden fazla çalışanıyla dünyanın en büyük uluslararası iletişim hizmetleri ağından biri olan Leo Burnett'in Türkiye Ajansı Başkanı ve CEO'su Meral Akyel ile markalar, reklam ve iletişim dünyası üzerine bir araya geldik.

Global ekonomik krizin reklam dünyası ve iletişim sektörü üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünyanın içinde bulunduğu ekonomik bunalım ve yaşanan ekonomik durgunluk tüm endüstrileri etkilediği gibi reklam dünyasını da ister istemez etkiliyor. Ancak Türkiye'de daha önceki dönemlerde yaşanan ekonomik krizler, reklamın ilk hareket olarak kesilmesinin zararlarını reklamverenlere gösterdi. Çünkü o dönemde markalarına yatırım yapmaya devam eden firmalar ekonominin kendini topladığı dönemde yatırımlarının karşılığını aldılar. Bu defa sanırım pek çok firma reklam yatırımlarını sıfırlama hatasını tekrarlamayacaktır.

Böyle bir dönemde markaların reklam yatırımlarında nasıl bir yol izlemeleri gerekiyor?

Çok bilinçli ve dikkatli. Kimsenin boşa atacak bir kuruşu yok. Firmaların da, bu firmaların ürettiği ürün ve hizmetleri alacak olan insanların da... Burada önemli olan şu; insanlar mutlaka para harcayacak, yaşamlarını devam ettirmek, duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarını tatmin etmek üzere mal ve hizmet tüketecek... Ama insanlar için arz çok, firmalar için talep az. İşte bu çok seçenek içinde ilk talep edilen marka olmak için yeni pazarlama fikirlerine ve ticari iletişime yatırım yapmak lazım. İş hedeflerini, kimi etkilemek istediğinizi, mal ve hizmetinizin rekabette hangi güçlü yanınızla ayrışabileceğini, etkilemek istediğiniz insanlara nasıl en etkili yolla ulaşabileceğinizi ve onların tercihi olabilmek için nasıl bir yenilik ortaya koyabileceğinizi çok sıkı irdelemeniz gerekiyor. Bu süreçte sizi ve ihtiyaçlarınızı iyi anlayan, ticari iletişimde uzman bir reklam ajansı ile sonuca odaklı “doğru yatırım” yapmak gerek.

Bu arada “doğru yatırım” sözünün altını çizmek istiyorum, çünkü iş hedefleri çerçevesinde ticari iletişimin hangi alanlarında (satış noktası, ana mecra, internet, aktivite gibi) yatırım yapılması uygun görülüyorsa, bu yatırımın gereken doğru kaynakla yapılması çok önemli. Kaynak azlığından dolayı yatırım kanalının etkin kullanılmadığı ne yazık ki

“Pazarlama ve ticari iletişimi bir bütün olarak düşünmek ve sürekli geliştirmek lazım. Yoksa bugünün başarısı yarın tarih olur.”

çok sık karşılaşılan bir olgu, sonuçta yatırım boşa gidiyor. İletişim bir amaca ulaşmak için yapılmalı ve o amaca ulaşmasını sağlayacak kadar bir kaynak ayrılmalı, yoksa başka çözümler üretilmeli.

“Satışların iyiye reklam yapmam” diye düşünenler hâlâ çoğunlukta mı?

Umarım artık değildir. Günümüz rekabet koşullarında tekel değilseniz, ki artık kimse uzun dönemde tekel olarak kalamaz, herkes markasına yatırım yapmak zorunda. Bugün iyi satış yapmak markanın kuvvetli olduğu anlamına gelmiyor. Çünkü yarın başka bir marka çıkıp, insanların duygusal ve fiziksel gereksinimlerine dokunan yenilikçi bir yaklaşımla pazarınızı elinizden alabilir. Ne yazık ki Türkiye'de bir zamanlar çok iyi satan ama markasına yatırım yapmadığı için rekabet karşısında yok olan pek çok marka var. Markaya yatırım, tabii ki sadece klasik reklam olarak ele alınmamalı. Ürünün kendisinden başlayarak, ambalajı, dağıtımı, satış noktası faaliyetleri, satış sonrası hizmetleri de göz önünde bulundurulmalı. Tüm alanlarda sürekli rekabetten ayrılmak için yenilikçi fikirlere ve uygulamalara yatırım yapmak lazım. Kısaca pazarlama ve ticari iletişimi bir bütün olarak düşünmek ve sürekli geliştirmek lazım. Yoksa bugünün başarısı yarın tarih olur.

Leo Burnett farklılığı ofise girer girmez kendini elma ikramıyla hissettiriyor. Tam 73 yıldır geleneksel olarak devam eden bu ikram fikri nasıl ortaya çıktı?

Elmalar Leo Burnett misafirlerine ve müşterilerine 5 Ağustos 1935 yılından beri “Hoş geldiniz” diyor. Büyük buhranın tam ortasında ve çok sıcak bir günde Leo Burnett bu ajansın kapılarını ilk defa açtığı anda, girişe biraz da ortamı renklendirmek için, büyük bir tabak kırmızı elma koymuştu. Leo Burnett'in misafirlerine elma ikram ettiğini duyan bir gazeteci, “Çok yakında Leo Burnett bu elmaları ikram etmek yerine soğanın köşesinde satacaktır” demiş. Esasında bu gazeteci, o zaman yaşanan büyük ekonomik buhranın içinde bir reklam ajansının yaşama şansının olamayacağını düşünen pek çok kişinin görüşünü seslendirmişti. Ama Bay Burnett, özgün vizyonu ile “Ekonomik olarak dibe vurmuşsanız gidilecek tek yol yukarıya bakmaktır” mantığını benimsemiş, gerçekten özel bir zekâydı. Ve haklı çıktı, kısa zamanda Amerika'nın en büyük reklam ajansları arasına girdi. Sonuçta elma bizim için bir zafer işareti, başarının simgesi.

Bu bağlamda da Leo Burnett'in yönetim anlayışındaki farklılığı nasıl tarif edersiniz?

İnsana değer ve saygı, dürüstlük, büyük, çarpıcı ve cesur fikirlere saygı en temel değerlerimiz. İşimiz tamamen insanlarla ilgili. Sadece insanlarla üretimi yapıyoruz ve sadece insanları etkilemek, fikir ve davranışlarını değiştirebilmek için ürün üretiyoruz. Dolayısıyla onları çok iyi tanımak, her türlü duygularını anlamak ve bu duygulara cevap vermek, kendi istediğimiz şekilde yönlendirebilmek zorundayız. Bu nedenle her zaman büyük, çarpıcı, cesur fikirlere ihtiyacımız var. Yönetim anlayışımız, bu fikirleri yaratacak insanlara, bu insanları motive edecek ortamlara ve araçlara sürekli yatırım yapmak ve gerekli olanakları sağlamaya odaklanır. Saygının temelinde dürüstlük yatar. Açık olmak ve doğru olanı yapmak... İnsanlarımıza, markalarımıza, müşterilerimize karşı her zaman dürüst olmak, tüm ilişkilerimizde istendiği için değil,

doğru olduğu için gerekeni yapmak yönetim anlayışımızın vazgeçilmez bir parçası.

Çalışanlarınızla, müşterilerinizle ya da sosyal paydaşlarınızla yaşadığınız, iletişim hatalarından kaynaklanan kriz anlarında sorunu çözmek için nasıl bir yol izliyorsunuz?

Öncelikle iletişim hatalarını minimize etmek üzere sistemimizi kurduk. Müşterilerimiz ve çalıştığımız diğer iş ortaklarımızla beklentileri ve kararları mümkün olduğu kadar net bir şekilde yazılı olarak yapıyoruz. Her aşamada onay mekanizması uyguluyoruz. Sıkı bir iş akışı ve kontrol sistemimiz var, ama insanız ve işimiz tamamen insan hatalarına açık. Problem olduğu zaman açık, dürüst ve adil olarak ve konuşarak sorunu çözmeye çalışıyoruz. Güven ve iyi niyet esastır, bu varsa çözülmeyecek sorun da yoktur.

Çokuluslu şirketler reklam sektörüne ne gibi katma değerler sağladılar?

Çokuluslu şirketler Türk reklam sektörünün gelişmesine çok katkıda bulundu. Bu katkı iki türlü oldu: Birincisi, bu şirketler pazara girdiklerinde hemen reklam yatırımı yaptılar, rekabet ortamı yarattılar, Türk firmalarını da reklamveren durumuna getirdiler. Böylece marka yatırımı anlayışı gelişti. İkincisi, bu firmalarda eğitilen, bilgi birikimi oluşturan pazarlama ekipleri zaman içinde Türk firmalarında görev aldı ve pek çok şirket pazarlama ve ticari iletişim konusunda sağlam kadrolar oluşturdu. Çokuluslu firmalarla birlikte reklam sektörüne de çokuluslu reklam ajansları, araştırma firmaları girdi. Bu şekilde de büyük bilgi birikimleri oluştu ve Türk reklamverenin hizmetine sunuldu. İnternet çağında artık her türlü bilgiye ulaşmak çok kolay, ama on sene önce dünyadaki pek çok uygulamayı, sonuçları, araştırmayı, başarılı örnekleri ancak çokuluslu şirket ağlarıyla temin edebiliyorduk.

Yeni yıl için okuyucularımıza ne gibi mesajlar vermek istersiniz?

Zor bir 2009 bizi bekliyor ama bu da geçer... Her zorluk fırsatını da beraberinde getirir. Herkese sevdikleriyle birlikte sağlıklı ve az endişeli bir yıl dilerim. Ve Dale Carnegie'nin “Endişelenmeyi Bırak ve Yaşamaya Bak” (Stop Worrying and Start Living) kitabını tavsiye ederim.

Meral Akyel hakkında

ODTÜ Fizik Bölümü'nde lisans, Endüstri Mühendisliği Bölümü'nde yüksek lisans eğitimi aldı. Evli ve iki çocuk annesi olarak iş hayatının ilk 16 yılında farklı sektörlerde ve görevlerde (üniversitede asistanlık, bakanlıkta uzmanlık, KİT'lerde ara kademe yöneticiliği, Birleşmiş Milletler ve Dünya Bankası projelerinde uzmanlık, özel sektörde marka yöneticiliği) bulundu. Reklam sektörüne, 1991 yılında Markom/Leo Burnett'te adım attı. Markom/Leo Burnett'te 11 yıldır Ajans Başkanı olarak görev yapıyor.

Sektörel faaliyetler içinde, Reklamcılar Demeği Astbaşkanlığı, Reklam Özdenetim Kurulu üyeliği, sektörü temsilen Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. IAA ve YASED üyesi olan Akyel, bu yapılarda da kısa zamanda daha aktif görevler üstlenmeyi planlıyor.

Aon Re Türkiye CEO'su Servet Gürkan:

“Sosyal barış ve ekonomiye katkı için sigorta yaptırın”

Dünyada nakledilen her iki muzdan birini, Afrika çöllerinin kızgın sıcağında yapılan Dakar Rallisi'ni ve 200 milyar doları aşan büyük inşaat projelerini sigortalayan Aon Re'nin Türkiye CEO'su Servet Gürkan'la yapı sektörünü yakından ilgilendiren sigorta dünyası üzerine görüştük

ABD merkezli Aon Re, 53 bin kişinin çalıştığı ve 120 ülkede 550 ofisi bulunan dünyanın önde gelen sigorta ve reasürans brokerlik şirketi. Türkiye'de retail (perakende) brokerliği ve reasürans brokerliği olmak üzere iki ayrı alanda faaliyet gösteren Aon Re, geçtiğimiz ay en yakın rakiplerinden biri olan Benfield'i satın alarak sektördeki liderliğini garanti altına aldı. Aon Re Türkiye CEO'su Servet Gürkan'la bir araya gelerek sigorta sektörünün bugününü, krizden nasıl etkilendiğini ele aldık.

Türkiye'de sigorta sektörünün bugünkü durumu hakkındaki bilgi verir misiniz?

Türkiye'deki sigortacılığın aslında birçok ana fonksiyonu var. Bunlardan birincisi insanların engelleyemeyeceği riskler sonucu doğacak maddi kayıpları teminat altına almak. İkincisi fon depolayıp ekonomiye kaynak yaratmak. Bu çok önemli bir fonksiyon, çünkü bu fonun hiçbir maliyeti yok, yani bedava bir kaynak. Örneğin o yıl bir hasar olmadığında söz konusu prim bedelsiz olarak fonda kalıyor ve ekonominin kullanımına sunuluyor. Sigorta şirketlerinin o fondaki parayı hisse senedi, tahvil, mevduat ve gayrimenkul olarak mutlaka bir yere yatırması gerekiyor. Böylece o para ekonomiye gidiyor. Bir diğeri de sigorta, aynı zamanda sosyal barışı sağlıyor. Kaza yapan insanların kavga etmesini ve gereksiz davaların açılmasını önüyor.

En çok hangi sigortadan yararlanılıyor?

Şu anda en çok motor veya oto sigortaları dediğimiz kasko sigortaları yapılıyor. Türkiye'de sigorta bilinci Avrupa'daki gibi yaygın değil. Mesela bugün Avrupa ülkelerinde kişi başına düşen ortalama prim tutarı 1000 ve hatta 2000 dolara kadar çıkar. Bizde ise bu rakam 150 dolar. Arada büyük bir fark var. Bu nedenle sigorta bilinci daha yeni oluşuyor ama ciddi de bir artış var. 1990'lı yılların başında bu rakam 7-10 dolar arasındaydı. 10-15 senelik bir sürede reel olarak yüzde 1000

oranında bir artış sağlandı. Bu çok önemli bir artış ve bu yükselişin devam edeceğini de düşünüyorum.

Aon Re'nin global olarak yakaladığı başarıyı neye bağlıyorsunuz?

Aon Re, alanında hiçbir zaman yatay büyümeye gitmemiş, yani konusunu farklılaştırmamış bir firma. Türkiye'de yapılan en büyük hata işte bu. Her işi yapan insan aslında hiçbir iş yapmıyor demektir. Aon Re, uzmanlık geliştirerek bu başarıyı kazanmış. Uzmanlık geliştirdikten sonra eğer hizmeti doğru vererseniz doğal olarak büyüyörsünüz. Aon, aynı zamanda satınalmalarla büyümüş; şu ana kadar 360 tane

“Sigorta yaptırmak bir kültür meselesi”

“Sigortacılık Türkiye'de ekonomik açıdan çok önemli bir kaynak. 1993 senesinde ekonomiden sorumlu devlet bakanına vermek üzere, sembolik olarak bir çek hazırlatmışım. O çekin üzerinde 34 milyar TL yazıyordu ve demiştim ki, 'Türkiye'de sigortacılık konusunda ufak tefek düzenlemeler yapılırsa, 34 milyar TL'lik ek bir potansiyel kaynak doğar. Lütfen sigortacılıkla ilgili düzenlemeleri elden geçiriniz.' 14 sene sonra ancak bugün bazı düzenlemeler yapılmakta. Çünkü 150 dolar çok ufak bir prim. Yakınıımızdaki ülkelerde bu rakam 1000 dolardan başladığına göre arada 850 dolarlık bir fark var, bu fark mutlaka kapatılacaktır. Bu durumun kişi başına düşen milli gelirle de bir ilgisi yok. Bu bir kültür meselesi. O ihtiyacı duymak gerekiyor. François Mitterrand'ın ve Nicolas Sarkozy'nin danışmanlığını yapan, ünlü Fransız ekonomist Jacques Attali, kitabı 'Geleceğin Kısa Tarihi'nde diyor ki: '2035 yılında dünyanın patronu ne Amerika ne de başka bir ülke olacak; sigorta şirketleri olacak. Çünkü bütün fonlar bu şirketlerde toplanacak.' İşte bu öngörü de sigortacılığın önemini ortaya koyuyor.”

“Türkiye'de su hasarlarının birçoğu, musluğun kendisinden değil, musluğa monte edilen borular ve onların işçiliğinden kaynaklanıyor. E.C.A. gibi büyük markalar sayesinde bunun önüne geçilebilir.”

şirketi satın almış ve hatta bunların içinde 300 yaşından büyük olan bir firma dahi var. Aon hâlâ daha büyüyor.

Krizle birlikte insanların sigortaya bakışında bir farklılık oldu mu?

Tabii, krizin ardından insanlar riskleri daha fazla düşünmeye başladılar. Bizim de esas fonksiyonumuz zaten risk yönetimiyle başlıyor. Herkesin risklerini yönetmesi gerekiyor. İşte sigorta bu noktada devreye giriyor. Aon Re Türkiye olarak öncelikle insanların risklerini ölçmek, riskleri tanımlamakla işe başlıyoruz. Daha sonra su baskınları, yangın, deprem gibi riskleri ortaya koyuyor ve olası değerleri belirliyoruz. Risk yönetimi kapsamında alınabilecek önlemlere dair bir çalışma yapıyoruz. Mesela size, “Musluklarınızı E.C.A. ile değiştirirseniz su baskını riskiniz azalır” diyoruz. Bunlar yapıldığı takdirde, terör, deprem, yangın gibi risklerin doğuracağı etkileri de azaltmış oluyorsunuz. Bu açıdan kriz, bazı riskleri insanlara hatırlattı. Dolayısıyla sigortacılık sektörü de bu krizden kendi adına şu sıralar artılar sağlıyor.

Su baskını sorunu en çok hangi sebeplerden kaynaklanıyor?

Maalesef Türkiye'de “finishing” denen kavram son derece eksik durumda. Mesela güzel bir masa alırsınız ama eve geldiğinizde kenarında ufak bir çatlak olduğunu fark edersiniz. Halbuki güzel işler de tayıda saklıdır. İşte Türkiye'de su hasarlarının birçoğu, musluğun kendisinden değil, musluğa monte edilen borular ve onların işçiliğinden kaynaklanıyor. E.C.A. gibi büyük markalar sayesinde bunun önüne

geçilebilir. Bunun için de pazarlama ve satış sonrası servis hizmetini sadece ürünle sınırlamamak gerekiyor. Satıştan sonra usta ve malzeme konularında insanlara yol gösterici hizmetler verilmesi gerekiyor.

Halka açık şirketlerin yöneticileri için “sorumluluk sigortası” isimli bir ürününüz var. Bu ürün hakkında bilgi verir misiniz?

Direktörlerin ve yöneticilerin sorumluluklarını teminat altına alan bir sigorta bu. Aslında bu sigorta bazı ülkelerde zorunludur ama tabii Türkiye'de öyle bir şey söz konusu değil. Diyelim ki, siz halka açık bir şirketin hisse senedini aldıktan sonra göreve gelen dengesiz bir genel müdür şirketi zarara uğrattı. O genel müdürün şirkete olduğu kadar size karşı da sorumluluğu var. İşte bu durumda yatırımcı kişiye ya da kuruma karşı dava açabiliyor. İşte bunu önlemek adına halka açık şirketlerde bu sigortanın zorunlu olarak yapılması gerekiyor. Türkiye'de bu sigortadan özellikle halka açık şirketler yararlanmaya başladı.

Sağladığınız teminatlardan biri de terörle ilgili. Terör sigortası nasıl bir kapsama sahip ve hangi durumlarda geçerli oluyor?

Türkiye'de terör sigortasını en geniş alanda ilk defa biz sağlıyoruz. Biliyorsunuz, dünyada birtakım terör bölgeleri var ve maalesef Türkiye de o haritada yer alıyor. Bizde çok fazla bireysel terör yok. Ama diğer ülkelerde çok küçük politik grupların faaliyetleri oluyor. İşte terör sigortası, patlama, öldürme, zarar verme gibi teröristin verdiği her türlü zararı karşılıyor. **+**

Lüks yatlarda Türk imzası

Kıraça Şirketler Topluluğu'nun firmalarından Sirena Marine, dünyanın en prestijli tekne markalarından Azimut'un "42E" ve "55" modellerini Bursa'daki tersanelerde üretiyor. Elginkan Topluluğu'nun markası E.C.A. ise teknelerin banyo ve mutfak armatürlerini üretiyor

Saffet Üçüncü kimdir?

16 yıl boyunca Tofaş'ta sürdürdüğü görevini Özel Projeler Koordinatörü olarak tamamlayan Saffet Üçüncü, ardından bir süre Doğu Otomotiv'de satış sonrası ve motor sporları alanlarında görev yaptı. Hayatındaki en büyük iki hobisinden biri olan "tekneler"e olan ilgisi, Azimut üreticisi Sirena Marine'in Genel Müdürlük görevini üstlenmesiyle hız kazandı.

Uzun yıllar otomotiv sektöründe çeşitli görevler alan Saffet Üçüncü, bugün farklı bir kulvar olan tekne üretiminde... Dünyanın en önemli tekne markalarından biri olan Azimut'a üretim yapan Sirena Marine'in genel müdürlüğü görevini yürüten Üçüncü ile firmanın E.C.A. markasıyla işbirliğini konuştu.

Kıraça Şirketler Topluluğu'na bağlı bir firma olan Sirena Marine'den ve çalışmalarından söz eder misiniz?

Topluluğun en önemli yatırımlarından biri olan Sirena Marine, Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde üretimlerine devam eden bir firma. Eski Karsan Fabrikası içinde oluşturulan 6 bin m² alan üzerine kurulu üretim tesisimizde dünyaca ünlü tekne markası Azimut'un "42E" modelini üretiyoruz. Ürettiğimiz tekneler Azimut firması tarafından bütün dünyaya dağıtılıyor. Ne mutlu ki, yüksek kaliteli üretim anlayışımız ve başarılı iş modelimizle örnek bir tesis haline geldik. Topluluk firmalarından Karsan'dan taşıdığımız otomotiv imalat tekniklerinin bir kısmından yararlanarak, Türkiye'de çok fazla bilinmeyen seri üretim tekniklerini tekne imalatında kullanıyoruz. Know-how'ını bizim geliştirdiğimiz bu yöntem, Azimut tarafından da hayranlık ve takdirle karşılandı. Hem üretilen teknelerin kalitesinin çok yüksek olması hem de tecniğimiz sayesinde Azimut ile Sirena Marine arasında çok iyi bir güven ilişkisi kuruldu. Bu güven ilişkisinin kurulmasında teknelerin üretiminde verilen adetlerin gerçekleştirilmesi de çok önemli... Normalde marinalarda büyük gecikmeler olur. Bizim üretimlerimizde şimdiye kadar hiçbir gecikme olmadı. Bayram sonu itibarıyla 30'uncu tekneimizi de üretilip göndermiş olacağız. Azimut yönetimi, Sirena Marine'in kalite standartları son derece yüksek olduğu ve üretimi aksamadığı için Türkiye'yi kendine önemli bir imalat yeri olarak görmeye başladı. Kaldı ki başka bir yerde daha üretim yaptığı nokta yok.

+ "E.C.A. ürünleri yeni modellerde de kullanılacak"

"Azimut yatlarının bütün banyo aksamı E.C.A. ürünlerinden oluşuyor. E.C.A. tarafından geliştirilen ürünler, İtalya'da Azimut tasarımcılarıyla birlikte değerlendiriliyor. Bu süreci birlikte aştık ve E.C.A. çok başarılı oldu. Bütün "42E" modellerinde E.C.A. markasının ürünleri kullanılıyor. Azimut bu ürünlerde en ufak sıkıntı görseydi zaten üretmezdi. Dolayısıyla son derece memnun olduklarını söyleyebilirim. Öyle ki yeni modellerde de E.C.A. ürünlerinin kullanılması gündemde. Azimut standartlarında üretim yapabilmek çok önemli. E.C.A. bu anlayışta üretim yapan önemli bir marka, bu anlamda Azimut ile işbirliği önümüzdeki dönemde daha da gelişecek."

Azimut hakkında bilgiler verir misiniz?

Azimut, dünyanın en önemli tekne üretim firmalarından biri. Dünya çapında 61 dağıtım kanalı var. Her yıl 121 ile 40 feet arasında 400 adet tekne üretiyor. Tasarım olarak öne çıkan modeller inovatif bir anlayışla her yıl yeni modellerle zenginleşiyor. Üstelik her yıl tasarım ödülleri alıyor. Yıllık 400 teknelik üretim kapasitesi olan Azimut'un "55" modeli var. Bizim ürettiğimiz "42E", "13" ve yeni üretmeye başlayacağımız "55" ise 18 metrelik bir tekne. Başarılarımızdan dolayı ikinci fabrikamızı da "55" modeli için kurduk ve ilk tekneimizi ürettik. Önümüzdeki yıl, 17 adet "55" modeli üretmeyi planlıyoruz. 2009'da 50'ye yakın tekne üreteceğiz. Üstelik bu sayı her yıl katlanarak artacak.

Çevrenin korunması ve insan sağlığı açısından Sirena Marine'in üretim tesislerindeki çalışma koşullarından bahsedebilir misiniz?

Çevre yönetimi ve iş güvenliğine çok dikkat ediyoruz. Tekne imalatlarını incelediğinizde bazı atıklar olduğunu görürsünüz. Bu atıkların Türkiye'deki regülasyona göre nasıl atılacağı yönünde çok önemli çalışmalarımız var. Bununla ilgili tüm önlemler alınıyor. Çevreyle ilgili hassasiyetimiz gereği, tozla ilgili alanlar dahil tüm önlemleri alıyoruz. Çalışan sağlığı konusunda da direktiflerimiz çok açık. Örneğin fiberle uğraşanlar gözlük ve maske gibi korumaları takmak zorunda. İşin gereğine göre tüm önlemleri aldığımız için şimdiye kadar en ufak bir yangın veya düşme gibi kazalar yaşamadık.

"42E" modelinin üretim sürecine baktarsak...

Bu modelin üretiminde yüzde 50'nin üzerinde yerli katkı olduğunu söyleyebilirim. Teknede kullanılan makineler, örneğin motorlara baktığınızda bütün dünyada aynı ürünlerin kullanıldığını görürsünüz. Elektronik ekipmanlar da aynı şekildedir. İşte bunun dışında kalan malzemelerde neredeyse ithal ürün kullanmıyoruz. Gövdedeki bütün fiber parçaları burada üretiyoruz ya da paslanmaz, pleksi mobilyaları Türkiye içindeki kaynaklardan temin ediyoruz. Bizim için üretimde en hassas konu, kalitenin sağlanması. Gövdeyi yaparken kimyasalların oranlarının kontrol altında olması çok önemli. Çünkü lüks bir ürün ortaya çıkıyor. Orada oluşabilecek bir hata, kötü bir algılaya yaratabilir. Santim santim, teknenin tamamında kalite kontrolü yapıyoruz. Öy-

le ki kalite kontrolüne 1000 adam/saat ayırıyoruz. Bu elbette Azimut'un getirdiği standartlar. Yoksa çok daha ucuza tekne üretilebilir. Ancak o zaman da adı Azimut olmaz.

Azimut'un Sirena Marine'i seçmesinin nedenlerinden bahsedebilir misiniz?

Karsan Otomotiv sayesinde müthiş bir imalat tecniği ve hat tasarımı bilgisine sahibiz. Biz marine işi yapmak isterken, Azimut markası da ürünlerinin seri imalat yapılmasını isteyince yollarımız kesişti. Seri imalat ile tekne üretim know how'ının birleşmesi olarak tanımlayabiliriz bu durumu. Sirena Marine'in ürettiği modellerin yurtiçinde de çok tutacağına inanıyorum. Yıllık 10-15 adet satışı rahatlıkla yakalayacağız. 2009'da kriz bizi de etkileyebilir, ancak hazırlayacağımız kolay ödeme koşulları ve finansman yöntemleriyle tekne alımlarını cazip hale getireceğiz.

Azimut yatları için çalıştığımız sosyal paydaşlar arasında Elmor da yer alıyor. Elmor'u tercih etme sebeplerinizi öğrenebilir miyiz?

Elmor ile bir yerli imalatçı olarak, üretim kalitesinde yüksek standartlara sahip olduğu için çalışmaya başladık. Banyo ve musluk gruplarını birlikte geliştirdik. Şimdi teknelerimizde bu ürünler kullanılıyor. Elmor, belirlenen fiyatta ve kalitede üretim yaparak bize ürün temin ediyor. +

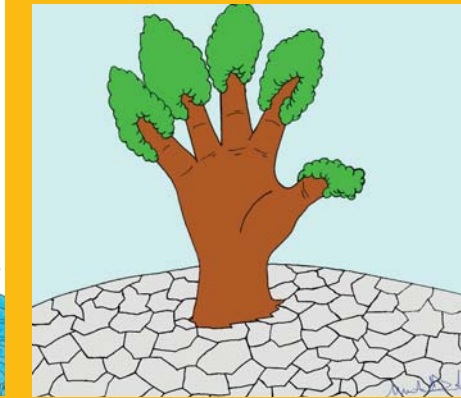
Teknik bakım ve onarım işleri için girdiği “Elginkan Vakfı Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi”nde yeteneklerinin keşfedilmesiyle eğitmenlik görevine getirilen Murat Dolgun, karikatürleri, şiirleri ve kitabıyla çok yönlü bir kişilik

“Elginkan Vakfı sayesinde eğitmen oldum”

Murat Dolgun aslen elektronik mühendisi. 2001’de “Teknik Hizmetler Sorumlusu” olarak işe girdiği Elginkan Vakfı Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi’yle birlikte eğitmen yanı sıra ortaya çıkan Dolgun, şu anda merkezde “Kalite ve İletişim Eğitimleri Uzmanı” olarak da görev yapıyor. Mühendis ve eğitimci olmasının yanı sıra şiirler yazan, sosyo-politik mesajlar içeren karikatürler çizen Dolgun, son olarak “Problem Çözme Patikaları” isimli bir kitaba da imza attı. Kendisiyle Manisa’da bulunan Eğitim Merkezi’nde bir araya gelerek çok yönlü kişiliği üzerine görüştük.

“Problem Çözme Patikaları”nı yazmaya nasıl karar verdiniz?

Projeler ihtiyaçlardan doğar. Görevim gereği işin hem mutfak hem restoran kısmındayım. Yani eğitimlerde anlattığım birçok konu iş hayatımda birebir yaptığım işlerin içinde. Böyle olunca insan daha zengin bir birikime sahip oluyor. Bu birikimi eğitimlerimde aktarıyorum ama bir yandan da kalıcı olmasını, daha çok insana ulaşmasını istiyorum. Bu ihtiyaçtan doğan proje, 2007 yılının Haziran ayında sonuçlandı ve “Problem Çözme Patikaları” ismiyle yazdığım kitabımı elime aldım. Bir bebek yeni doğduğunda çok sınırlı hareket eder. Kasları geliştikçe doğrulmaya çalışır, daha sonra emeklemeye, yürümeye gayret eder. Kas gelişimini tamamlayan bir çocuk yeni doğmuş bir bebek gibi yatıp durmayı istemez. Ben de belli bir olgunluğa ulaştıktan sonra bir kitap yazmaya başladım. Bu kitabı kaleme alırken gördüğüm bir boşluğu doldurmayı da amaçladım. Bu konuda yazılmış eserler vardı.

Bir başucu kitabı

Murat Dolgun’un kaleminden çıkan “Problem Çözme Patikaları”, problem çözmede doğru yaklaşımların, etkin araçların uygulamalı olarak anlatıldığı bir kişisel gelişim kitabı. Problemlere nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda yol gösteren çalışma, daha çok iş yaşamı için etkili yöntemler sunarken özel yaşamda da kullanılacak faydalı bilgiler içeriyor. Tüm dünyada kabul gören, profesyonellerin uygulayarak verimli sonuçlar aldıkları temel bilimsel yöntemleri ve uygulamaları akıcı bir dille ele alan Dolgun, kitabın içeriğini karikatürleriyle de destekliyor.

Bir kısmı tercüme eserlerdi. Doğal olarak bu kitaplardaki örnekler hep yabancı firmaların yaşadığı sorunlara yönelikti. Her ne kadar kendimize uyarlasak da bizim firmalarımızda çıkan sorunlardan ve çözüm önerilerinden örnekler verilmesi çok daha amaca uygun olacaktı. Bir de bu alanda yazılmış akademik çalışmalar vardı. Bu eserlerde verilen ayrıntılı teorik anlatım ve denklem-formül yoğunluğu üretim ve hizmet sektörü çalışanlarının gözünü korkutuyordu. Basit uygulanan ve sonuç alınacak anlatımlar istiyorlardı. “Problem Çözme Patikaları”nda, Türkiye’de karşılaşılan ve karşılaşılabilecek olan sorunları ve çözümlerini örnek uygulamalarla anlattım. Teknik ve metotların nasıl kullanılacağını ve sonuçların nasıl yorumlanacağını izah ettim.

Bu kitaptan en çok kimler faydalanacak?

“Problem Çözme Patikaları” üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara ışık tutacak. Hatta “problem çözme yaklaşımı”nı içeren kısmı herkese hitap edebilir.

Okuyucu kitabınızda neler bulacak?

İnsanlar ilk bakışta genel okuyucuya dönük bir kitap olmadığı hissine kapılıyor. Sayfaları şöyle bir karıştırdıklarında birtakım grafik ve diyagramlar yabancı geliyor. Ne var ki bu yöntemleri, öğrenilmesi için, kolay ve anlaşılır bir dille örneklenerek anlattım. Problem Çözme teknikleri işletmelerde bir problem çözme kültürü oturtacak şekilde işlerlik kazanmalı. Önceki cevabımda bahsettiğim “problem çözme yaklaşımı” herkesin uyguladığı takdirde başarılı sonuçlar alacağı yöntemleri içeriyor.

Aynı zamanda satır aralarında mesajlar içeren karikatürler de çiziyorsunuz. Bu yaratıcı fikirleri nasıl üretiyorsunuz?

Karikatür kendimi ifade etme aracım. Bazen de duygu yoğunluğumu toprakladığım bir paratoner. Karikatür çizmek için özel bir çaba harcamıyorum. Kalem elime aldığım anda kendiliğinden çiziliyor. O fikirler de çok kafa yordüğüm bir konuda kıvılcımla geliyor ve o gün içinde çizmezsem uçup gidiyor. Karikatür yazısız olmak kaydıyla sayfalar dolusu yazıyla anlatamayacağımız bir anlam taşıyor. Kimi zaman insanların kattığı yorumlarla yeni anlamlar kazanıyor. Aslında bir eser

ortaya konduktan sonra artık sanatçıyı aşıyor. Kitabımda da ara ara karikatürlerime yer verdim.

Elginkan Vakfı Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi’nin hayatınızdaki yerinden söz eder misiniz?

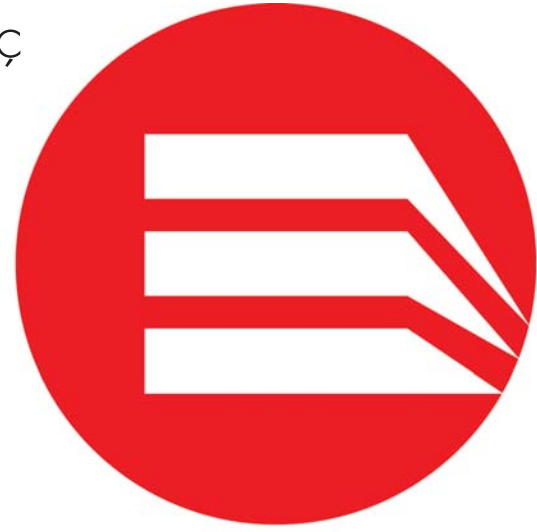
Eğitim Merkezi’nde 2001 yılının Şubat ayında “Teknik Hizmetler Sorumlusu” olarak işbaşı yaptım. Teknik bakım onarım ve satınalma işlerini yürütmeye başladım. İki-üç ay içinde de “Bilgisayar Kursları”, “Temel Elektrik” ve “Ev Cihazları” eğitimleri vermeye başladım. Bir yıl doldurmadan “Sorun Çözme Teknikleri” semineri verir hale geldim. Eğitimlerimden son derece olumlu geri bildirimler alıyorduk. Bu motivasyon beni farklı konularda uzmanlaşmaya itti. Zamanla eğitim yelpazem genişledi. Şu anda kursların yanında altı farklı seminer veriyorum. “Teknik Hizmetler Sorumlusu”, “Kalite Yönetim Temsilcisi ve Eğitim Uzmanı” olarak görevimi sürdürüyorum. Vurgulamak istediğim çok önemli bir nokta var; Eğitim Merkezi hayatımda bir dönüm noktası oldu. Sadece bakım-onarım işleriyle uğraşacağım bir işyerine girmiş olsaydım eğitmenlikle hiçbir zaman tanışmazdım. Doğru iş için doğru insan oldum diye düşünüyorum. O yüzden Elginkan Vakfı hem ailem hem okulum hem de işim.

Öğrencilerinizle aranızdaki iletişimden söz eder misiniz?

Her şeyden önce doğal olmaya önem veriyorum. Bence insanlar karşılığında kendileri gibi biri olduğunu bilmeliler. Yetişkin eğitiminde öğrencilerin üzerinde otoriter bir eğitmenlik olmuyor. Açık iletişimden yanayım. Katılımcıyla empati kuruyorum ve orada oturan ben olsam, “Bu eğitimi faydalı bulur muydum?” diyerek sürekli kendimi iyileştirmeye çalışıyorum.

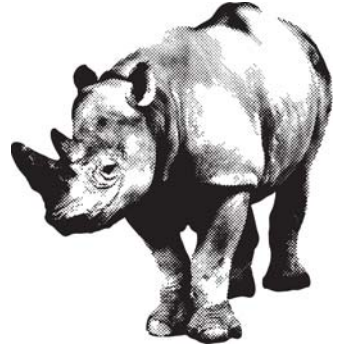
Bundan sonraki hedefleriniz neler?

Yeni kitap projelerim var. Bu kez teorik bilgiyi doğrudan vermeden makalelerle konuları işlemeyi düşünüyorum. Eğitim alanında daha çok derinleşmeyi ve uzmanlaşmayı hedefliyorum. Bütün bunları yapmak için en uygun yer olan Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi’nde rahmetli kurucularımızın ideallerine yakışır şekilde daha büyük başarılarla imza atmak istiyorum. ✚

ARKİPARC'08

“Kentsel Kalite için Diyalog” temasıyla mimarlık, gayrimenkul ve inşaat sektörlerini profesyonel bir iletişim ortamında bir araya getiren ArkiPARC 2008, 15-17 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi

kentlerin ve mimarlığın geleceğine ışık tuttu

Arkitera Mimarlık Merkezi'nin iki yıl süren yoğun çalışmaları sonucunda oluşan ve daha nitelikli bir kentsel çevre hedefiyle yola çıkan ArkiPARC 2008, Türkiye'de mimarlık, gayrimenkul ve inşaat sektörlerini bir araya getiren ilk ve en kapsamlı etkinlik olarak hafızalarda iz bıraktı.

Dünyanın farklı köşelerinde kentleri biçimlendiren ve yeni akımlara yön veren otoriteleri, 15-17 Ekim tarihleri arasında Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi'nde ağırlayan ArkiPARC 2008'in mimar konukları arasında dünyanın en etkili düşünür mimarı, Pritzker Ödüllü Rem Koolhaas da yer aldı. 100'ün üzerinde ulusal ve uluslararası konuşmacının bulunduğu etkinlik kapsamında, 20 panel, iki konferans, iki örnek vaka ve atölye çalışması düzenlendi.

Etkinliğin ilk günü açılış konuşmalarından ve ana konuşmacı Murat Güvenç'in ardından başlayan panellerde, yerli ve yabancı pek çok önemli kurumun temsilcileri, gayrimenkul profesyonelleri, planlama uzmanları ve mimarlar konuşmacı olarak yer aldı.

Yeşil binalar

Nezih Eldem Salonu'nda gerçekleştirilen ilk panel “Çevre Dostu Binalar”, William J. Clinton Vakfı Direktörü, moderatör Duygu Erten'in yaptığı açılış konuşmasıyla başladı. Türkiye için henüz yeni sayılabilecek bir kavram olmasına rağmen sürekli tartışılan “yeşil” ve “sürdürülebilir” gibi tanımlamaların, alanlarında uzman konuşmacıların deneyimleriyle daha anlaşılır hale gelmesini umduğunu belirten Erten, panelin bu kavramlara farklı anlamlar yüklenmesi nedeniyle oluşan kavram kargaşasını sonlandırmasını dileğini belirtti. Panelin konuşmacıları arasında yer alan Braunschweig Teknik Üniversitesi'nden Prof. Norbert Fisch ise konuşmasına mimar değil, bir mühendis olduğunu belirterek başladı. Fisch, birçok ünlü mimara ait yeşil bina tasarımlarını “çılgın” olarak nitelendirdi ve eleştirisini şöyle sürdürdü: “Bu binaların neden ‘yeşil’ olarak nitelendirildiğini anlamıyorum. Gerçeklerden yola çıkmamız gerekiyor. Gerçek hayatta bu binaların işlevlerini yerine getiremediğinden eminim.”

Kentsel kalite için mimarlık kültürü

Aynı saatlerde Sedat Hakkı Eldem Salonu'nda ise “Kentsel Kalite için Mimarlık Kültürü” başlıklı panel düzenlendi. Arkitera'nın kurucu ortaklarından Ömer Kanıpak'ın moderatörlüğünü üstlendiği bu oturumda mimarlık kültürü için çalışmalarında bulunan üç isim bir araya geldi.

Panele, Londra merkezli Urban Age'in Projeler Koordinatörü Pamela Puchalski'nin sunumuyla başladı. Puchalski, günümüzde dünya nüfusunun yüzde 80'inin şehirlerde yaşadığını ve bu şehirlerin yoğunluk dolayısıyla şimdiye kadar olandan daha farklı bir şekilde ele alınması gerektiğine inandıklarını, bunun için çalışmalarını sürdürdüklerini dile getirdi. ➡

Erman Ilıcak başarı sırlarını paylaştı

15 bini aşkın çalışanıyla dünyanın en büyük 61. yurtdışı müteahhlik firması olan Rönesans İnşaat ve Şirketler Grubu'nun kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Erman Ilıcak, ArkiPARC 2008'de özel konuşmacı olarak yer aldı. Konuşmasında Rönesans İnşaat ve Şirketler Grubu olarak elde ettikleri başarının perde arkasını ve sektörle ilgili görüşlerini aktaran Ilıcak sözlerine, Türkiye'de müteahhlik kavramındaki değişimi ilk kez kendilerinin gerçekleştirdiğini belirterek başladı. Erman Ilıcak şunlara değindi:

“Genç bir ekiple çalışıyoruz”

“Şirketimizde üst düzey yöneticilere baktığımızda yaş ortalamasının 35 olduğunu görüyoruz. Genelde Türk şirketlerinde yaş ortalamaları 54-55 yaş civarındadır. Rönesans bu anlamda da Türk iş hayatında bir devrim yaptı diyebiliriz. Dolayısıyla diğer Türk firmalarının da çalışanlarına önem verdiği takdirde çok hızlı adımlar atacağını düşünüyorum. Unutulmamalı ki bu bir takım oyunudur.”

“Tasarımda daha iyi olmalıyız”

“Burada Türk müteahhitlerin başarılarını konuşurken diğer yandan da aynı başarıyı tasarımda yakalayıp yakalayamadığımızı değerlendirmek istiyorum. Mesela Financial Times'ın her yıl yayınladığı 'Dünyanın en iyi 200 tasarım şirketi' listesinde kaç tane Türk firması var? Şunu söyleyebilirim ki müteahhlikteki başarıyı maalesef burada sağlamış değiliz. Ülkemizde çok değerli tasarım şirketleri olmasına rağmen yayımlanan 200 firma arasında tek Türk firması bulunmuyor. Biz müteahhitler olarak tasarım şirketlerini de büyütme zorundayız. Maalesef şu ana kadar bu alan hep ihmal edildi ve hak ettiğimiz yere bir türlü gelemedik.”

“Yönetici ortaklar önemli”

“Bugün yaşadığımız krizi atlatmanın tek yolu, dünya pazarına açılmak ve büyümektir. Bunu yaparken de Yazgan Mimarlık ya da Öncüoğlu Mimarlık örneklerinde olduğu gibi, şirketlerde görünmeyen, fark edilemeyen mimarları ön plana çıkarmamız gerekiyor. Büyük şirketlere baktığımızda, bunların başlarında çok iyi mimarların olduğunu görüyoruz ve bu insanlar konularını çok iyi biliyorlar. Örneğin, bir alışveriş merkezine baktıklarında en az alışveriş merkezi işletmecisi kadar, o mimariyi kimin yaptığını bilebiliyorlar ve bununla beraber ciddi kararlar alıp çok önemli projeler ortaya koyabiliyorlar. Bu durumu iredediğimizde şunu görebiliyoruz: Bu insanların şirketlerinde çok sayıda yönetici ortak var ve bu yönetici ortakların altında da proje müdürleri ve mesleğine yeni başlamış genç insanlar var. Baktığımızda tüm büyük tasarım şirketlerinin yönetici ortaklarla büyümüş olduğunu görüyoruz.”

“Hedefimiz dünyada ilk yediye girmek”

“Avrupa'daki ilk beş inşaat şirketi, Türk müteahhit ve mühendislere olan güvenini her fırsatta dile getiriyor. Bizler de karşılıklı hisse satımları yaparak ortak olmayı ve bu sayede Avrupa'da 15'inciye ilk beşe girmeyi, dünyada ise 60'inciye ilk yediye girmeyi planlıyoruz. Daha önce Türk firmalarının bizim de yaptığımız gibi kendi içinde büyüyerek bir yerlere gelme durumu söz konusuydu. Şimdiye başka bir şirketle iştirak bağlamında büyümeyi hedefliyoruz. Finansal ve hukuki anlamda bu birleşmeleri yapabilecek kadrolarımızı da oluşturduk.”

E.C.A. Topaz Lavabo Bataryası'nın kazandığı Jüri Özel Ödülü'nü E.C.A. Valfsel Yapı Grubu Koordinatörü Muzaffer Zeren (sağda) teslim aldı.

Daha sonra söz alan yine Londra'dan CABE'in başkanı Matthew Bell, kurumundan bahsetti ve çalışmalarını anlattı. Bell, CABE'e göre yapısal çevrenin iyileştirilmesi için şart olan hükümet desteğini sağlamak üzere mimarlık ve şehircilik disiplinlerinin yasalarla olan ilişkilerinde iyileştirmeler yapılabileceğinden bahsetti.

Son olarak söz alan NSMH'den mimar Nevzat Sayın, diğer iki konuşumlarından yola çıkarak mimarlık kültürü konusunun Türkiye'de ne anlam ifade ettiğinden ve önündeki engellerden söz etti. Türkiye'ye özgü bir problem olduğuna inandığı kaçak yapı sorununun yetkililer tarafından oluşturulduğunu, bunun kendi başına incelenmesi gereken bir başlık olduğuna inandığını ifade etti.

Mimarlardan gelecek öngörüler

ArkiPARC 2008'de, Amerika'dan Danimarka'ya dek uzanan farklı coğrafyalardan sekiz ünlü mimarın kentlerin ve mimarlığın geleceğine dair öngörülerini paylaşacakları "Mimarlardan Gelecek Öngörüler" konferans serisinin ilkinde SOM Architects'den Mustafa Kemal Abadan ve LAB Architecture'dan Peter Davidson deneyimlerini ve analizlerini izleyicilerle paylaştılar.

Öncelikle sözü alan Mustafa Kemal Abadan, kentlerin yoğunluğu hak-

Genç Mimar Ödülü, 33 yaşında pek çok başarılı projeye imza atmış olan Alişan Çırakoğlu'nun (solda) oldu.

kındaki analizlerini grafik anlatımlarla destekleyerek, bu yoğunluk bağlamında ilk olarak altyapılar hakkında düşünülmesi gerektiğini belirtti. SOM Architects'in beş farklı karmaşık kullanımlı binasının tasarım kriterlerini kentsel, strüktürel, fonksiyonel ve tarihi bağlamda ele alış şekillerinden bahsetti.

Abadan'ın konuşmasının ardından sözü alan Peter Davidson konuşmasına konuklara, "Tasarımlarında bilgisayar programlarını kullanan var mı?" sorusunu yönelterek başladı. İlk projeleri olan Melbourne'deki Federasyon Meydanı Projesi'nde kullandıkları bilgisayar programıyla oluşturdukları yeni tasarım paradigmalarından ve aynı şekilde oluşturdukları farklı desenlerden bahsetti. Davidson, "Bağlantılar", "Yapışmalar", "Flamentler" ve "Düzenli-Karmaşık" başlıkları altında tasarımlarından örnekler gösterdi.

Konferansın ikinci oturumunun konuşmacısı, yaklaşık 40 yıl önce Norman Foster tarafından kurulup sadece İngiltere'nin değil, dünyanın en üretken ve öncü mimarlık ofislerinden biri haline gelen Foster and Partners mimarlık ofisinin ortaklarından Nigel Dancey'di. Dancey, sürdürülebilir tasarımın önemini vurguladığı sunumunda, dünyanın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilmiş projelerinden bazı örnekler yer verdi. Berlin'deki Alman Parlamentosu Binası (1992-1999), Londra'nın ilk ekolojik yüksek binası olma unvanına sahip Swiss Re (1997-2004), 53 katlı Avrupa'nın en uzun binası ve dünyanın ilk ekolojik ofis kulesi Commerzbank Merkez Ofisi (1991-2007), Calgary'nin alt bölgesindeki Centre Street'in doğusunda yer alan ve tamamlandığında ilk dikkat çekici karma kullanım yapısı olacak The Bow (2005-2010) ve Abu Dhabi'de geleneksel planlama ilkeleri kullanılarak, sıfır atık üretimi ve tamamen yenilenebilir enerji sistemlerinin kurgulandığı 6 milyon metrekarelik alana sahip sürdürülebilir yerleşim birimi Masdar, Dancey'in izleyicilere aktardığı projeler arasındaydı.

E.C.A. ödül aldı

ArkiPARC 2008'de gayrimenkul, mimarlık ve inşaat sektörlerindeki en büyük ödül projesinin kazananları görkemli bir törenle açıklandı. E.C.A. Topaz Lavabo Bataryası'nın Jüri Özel Ödülü'ne layık görüldüğü törende, sırasıyla RAF Ödülü, Genç Mimar Ödülü, İşveren Ödülü ve Gayrimenkul Ödülleri sahiplerini buldu.

Jüri Özel Ödülü E.C.A. Topaz'ın oldu

RAF Ödülü'ne başvuran 82 ürünün, seçici kurul tarafından değerlendirilmesi sonucunda, finale çıkan dokuz ürünün ortak özelliği çevreye karşı belirli bir kaygı taşımaları ve bu kaygıyla geliştirilmiş olmalarıydı. Dokuz finalist ürün arasından, E.C.A. Topaz Lavabo Bataryası Jüri Özel Ödülü'ne, ECOCARAT İç Cephe Kaplama Malzemesi ise RAF Ödülü'ne layık görüldü.

Jüri Özel Ödülü'nün sahibi E.C.A. Valfsel Yapı Grubu Koordinatörü Muzaffer Zeren, E.C.A.'nın çevre bilinciyle senelerdir yaptığı çalışmaların bir sonucu olarak burada bulduklarını söyledi.

Gayrimenkul Ödülü

Altı farklı kategoride 102 proje arasından seçilen Gayrimenkul Ödülü'nü kazananlar; kamusal proje kategorisinde başarılı bir kentsel dönüşüm örneği olan Santralistanbul, otel kategorisinde metruk bir Osmanlı sarayından ultra lüks bir otele dönüştürülen Four Seasons Hotel at the Bosphorus, ofis kategorisinde özgün bir medya yapısı olarak planlanan DMC Ankara, AVM kategorisinde alışveriş merkezlerine yepyeni bir yorum getiren ve Anadolu yakasının buluşma merkezi olan Meydan Alışveriş Merkezi, konut kategorisi "yenileme" alanında Galata'yı gençleştiren projelerden olan Ali Hoca 6 ve "yeni gelişme" alanında

Türkiye'deki konut biçimine yeni bir yorum getiren Evidea oldu. Avrupa'nın en büyük hali olan Bursa Sebze Meyve Hali ile Bursa Büyükşehir Belediyesi ise Jüri Özel Ödülü'ne layık görüldü.

Gayrimenkul Ödülleri Karma Kullanım kategorisinde başka finalist belirlenmeksizin Akaretler Sıraevleri, ödüle değer bulundu.

İşveren Ödülü

2008 yılında İşveren Ödülü'ne özel sektörün ilgisi kamuya göre daha yoğundu. Gayrimenkul dalında Ali Hoca 6 Yenileme Projesi'yle ödül alan Galata A.Ş., başarılı işverenin yapısal çevrenin oluşumundaki önemini vurgulamayı amaçlayan İşveren Ödülü'nün de merkezindeydi. Farklı mimarlarla gerçekleştirdikleri iki ayrı proje dolayısıyla, özel sektör kategorisinde İşveren Ödülü'ne layık görülen Galata A.Ş. adına ödülü şirketin yönetici ortağı Sarp Tiryakioğlu aldı.

Kamu kategorisinde ise ödül az sayıdaki finalist arasından, yine bir yenileme projesi olan Datça Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi'ne verildi.

Türkiye'nin En İyi Genç Mimarı Alişan Çırakoğlu

Dünyanın pek çok yerinde 40 yaş altındaki mimarlara verilen ve Türkiye'de bu sene üçüncüsü düzenlenen Genç Mimar Ödülü, 33 yaşında pek çok başarılı projeye imza atmış olan Alişan Çırakoğlu'nun oldu.

Ödülün finalistlerinden Kerem Yazgan ve Cem Yücel, Seçici Kurul tarafından özel ödüle layık görüldüler. Ödüllerini alan genç mimarlar, Arkitera Mimarlık Merkezi'ne kendilerine yıllardır verdikleri destekten dolayı teşekkür ettiler.

ArkiPARC 2008'in ardından...

- Arkitera Mimarlık Merkezi'nin iki yılı alan özverili çalışmaları sonucunda düzenlenen ve Türkiye'de mimarlık, gayrimenkul, inşaat sektörlerini tek çatı altında birleştiren en kapsamlı etkinlik olma özelliğiyle dikkatleri üzerine çeken ArkiPARC 2008'in ardından, hemen başlatılan ArkiPARC 2009 çalışmalarıyla etkinliğin her yıl aynı şekilde düzenlenmesi planlanıyor.

- ArkiPARC 2008'de planlama anlamında, yurtdışındaki kentlerden, metropoliten planlama örneklerinin sunulduğu, stratejik yaklaşımların günümüz kentleri için ne derece büyük bir önem taşıdığına ortaya konduğu, planlama çalışmalarında kentsel kalitenin öne çıkarılması gerektiği, kentsel dönüşüm projelerinde bütünsel bir bakış açısıyla karar geliştirilmesinin önem taşıdığı ve mantıklı vizyonların ortaya konduğu, sürdürülebilir projelerle desteklenmiş, bölgelerde yaşayan halkın güveninin sağlandığı verimli bir disiplinlerarası çalışmanın ürünü olarak ortaya konması gereken dönüşüm projelerinin tartışıldığı bir toplantılar bütünü düzenlendi. İlgili oturumlarda kentsel dönüşümün fiziksel ve sosyal maliyetleri, planlama ve yenileme süreçlerinin yönetiminde dikkat edilmesi gereken hususların neler olduğuna Türkiye'den ve dünyadan verilen örnekler üzerinden ışık tutuldu. Özellikle İstanbul'daki ruhun korunması gerektiği hakkında tüm konuşmacıların fikir beyan ettiği toplantılar bütününde, İstanbul'da süregelen yoğunlaştırma çalışmalarının bütün bu kültürel mirası ve çevreyi dikkate alarak oluşturulması gerektiği bir kez daha tekrarlanmış oldu.

- Sermayenin sınır tanımadığı günümüzde gayrimenkul sektörünün konut, alışveriş merkezi, ofis, otel gibi yatırımlarını ve buna paralel olarak inşaat sektörünü destekler biçimde атаға geçişinin, ABD'de başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik kriz döneminde Türkiye'de bu sektörler üzerindeki etkilerinin neler olacağı da oturumların başlıca konuları arasındaydı.

- Mimarlık dünyasında yapılan işlerin algılanması ve tartışılması için uygun ve doğru bir ortam oluşturan ArkiPARC 2008'de mimarlık üzerine yapılan oturumlar verimli bir mimari yapının nasıl ortaya çıkacağı, kamuya açık alanlardaki mimari eylemlerin önemi, iyi mimari tasarımın ne anlama geldiğini ortaya koymak yönündeydi. Ölçeğin ve teknik imkanların büyüdüğü, zamanın daraldığı günümüz şartlarında, mimarının olduğu kadar içeriğin de önem taşıdığı, oturumlardan çıkartılan sonuçlar arasındaydı.

- ArkiPARC 2008, Türkiye için henüz yeni sayılan bir konu olmasına rağmen yeşil ve sürdürülebilirlik tanımlamaları bu konuda davet edilen deneyim sahibi konuşmacıların açıklamalarıyla, yüklenen farklı anlamların oluşturduğu kargaşadan sıyrılarak daha anlaşılır hale geldi. İlgili oturumlarda, sadece bina ölçeğinde değil, yaşam biçimine de temel oluşturacak bir sürdürülebilirlik anlayışının gerekliliği, çevre dostu uygulamaların yalnız kalite amaçlı değil, doğrudan insanlığın varoluşu ile ilgili olduğu yinelenildi.

Dünyamızda neler oluyor?

Worldwatch Enstitüsü'nün 25 yıldır yayınladığı "Dünyanın Durumu" raporunda bu yıl, sürdürülebilir bir ekonomi kapsamında çevresel sıkıntılara karşı yapılabilecekler ele alınıyor. Raporda "su" konusu da önemli bir yer tutuyor

Worldwatch Enstitüsü'nün 2008 yılı için hazırladığı ve Türkiye'de TE-MA Vakfı yayınlarından çıkan "Dünyanın Durumu" raporu, gezegenimizin ve bu gezegen üzerinde yaşayan her bireyin ciddi çevresel sıkıntılara karşı karşıya olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

"Dünyanın Durumu 2008" çalışmasının odak noktası, sürdürülebilir bir ekonomi yaratılmasını mümkün kılacak yenilikler. Rapor, endüstriyel üretime yönelik yeni yaklaşımlardan ekonomik gelişime ve mikrofinansın yeni ölçütlerine, karbon emisyonları için pazar geliştirilmesinden biyolojik çeşitliliğin korunmasına kadar pek çok farklı konuda çalışmalar yapmış, birbirinden duyarlı ve uzman yazarların çalışmalarını kapsıyor.

Kitabın önsözünde imzası bulunan Yale Üniversitesi, Hillhouse Çevre Hukuku ve Politikası Profesörü Daniel C. Esty'ye göre, sürdürülebilir ekonomiye giden yol, sera gazlarının atmosferde birikmesinden ciddi boyuttaki su sıkıntılarına, pek çok farklı kirlilik ve doğal kaynak yönetimi sorunlarına kadar çeşitli engellerle dolu. Ancak yine de umut verici işaretler var. Kitap, bu yolda ortaya konan çevresel yeniliklerin hızı ve ölçeğinin oldukça etkileyici olduğunu da gösteriyor. Profesör Daniel C. Esty'nin de belirttiği gibi bunlardan en önemlisi, son yıllarda şirketlerin çevreye yönelik yaklaşımlarında büyük değişiklikler meydana gelmiş olması. Artık, özellikle ABD ve Avrupa'nın eski sistem ekonomilerinde ve dünyanın yeni yeni oluşan ekonomik güç merkezlerinde faaliyet gösteren büyük ve küçük ölçekli üretim ve hizmet firmaları; çevrenin, uyulması gereken yasal düzenlemeler, ödenecek masraflar ve yönetilecek risklerden ibaret olmadığını görmeye başladı. Bu bağlamda çevresel yenilik umudu sayesinde, en azından uzun vadede iyimser olmak artık mümkün.

Çevresel yatırımlar artıyor

Worldwatch Enstitüsü Başkanı Christopher Flavin'in saptamalarına

göre, yenilikçi fikirler ve büyük miktarda para bir araya gelince, güçlü bir ortaklık yaratılıyor ve günümüzde yeşil yöne aktarılan sermaye oldukça yüksek olabiliyor. Bunun en güncel örneklerinden biri de, Virginia Tech'in, özel sektör yatırımlarından Hannon Armstrong ile birlikte Washington bölgesindeki binaların enerji verimliliğini artırmak üzere 100 milyon ABD Doları kaynak ayırmış olması. Bu kararın, özel sermayenin, kâr amacı gütmeyen uzmanlığın ve destekleyici hükümet politikalarının yaratıcı bir birleşimi olduğunu belirten Flavin, benzer yatırımların önümüzdeki yıllarda da süreceğine olan inancını ortaya koyuyor.

21. yüzyılın ekonomik düzenininin, bağımlı olunan fiziksel ve biyolojik dünyayı daha gerçekçi bir biçimde algılamayı gerektirdiğini ifade eden Flavin, Albert Einstein'ın, "Sorunları çözmek için, onları yarattığımız zamanki düşünce biçimini kullanamayız" sözünü hatırlatarak, "Bu cümle üniversitelerdeki ekonomi bölümlerinin, şirketlerin toplantı odalarının ve dünya liderlerinin kamu politikalarını yarattığı dev salon duvarlarına asılmalı" diyor.

Sürdürülebilir bir ekonomide "su"

"Dünyanın Durumu 2008", Dünya Koruma Birliği (IUCN) Su Programı Yöneticisi Dr. Ger Bergkamp ve IUCN Ekonomi Danışmanı ve Uluslararası Su Yönetimi Enstitüsü Baş İktisatçısı Claudia W. Sadoff'ın çalışmaları ışığında, sürdürülebilir bir ekonomi dahilinde global olarak yaşanan su sıkıntısının da geniş bir biçimde ele aldı.

Çalışmaya göre, su sıkıntısının nedenleri arasında, büyüyen ekonomiler, artan nüfus ve değişen yaşam biçimleri yer alıyor. Sonuç: Sürekli artan su talebi ve rekabeti. Günümüzde su kaynaklarının yönetilme biçimlerinin sürdürülemez olduğuna hiç kuşku olmadığını belirten Bergkamp ve Sadoff, mevcuttaki su kaynaklarının aşırı tüketim ve

kirlilik tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu; ayrıca mevcut ve gelecekteki taleplere kıyasla da kısıtlı bulunduğunu vurguluyor. Tüm bunlara ek olarak, iklim değişikliği konusundaki belirsizliklerin de, insan topluluklarının güvenilmez ve kısıtlı su kaynaklarına olan hassasiyetini artırdığının altını çiziyor.

Bergkamp ve Sadoff'a göre, artan su talebi ve rekabeti, bazı seçimlerin yapılması gerektiği anlamına geliyor: Suyun farklı amaçlar için nasıl tahsis edileceğine ilişkin seçimler bunlar. İçme suyu ve sağlık, gıda ve lif üretimi, su enerjisi üretimi ve endüstriyel üretim, nehir ulaşımı, ekosistemlerin ve sundukları hizmetlerin korunması... Bütün bunlar için suya ihtiyaç olduğunu ifade eden Bergkamp ve Sadoff, suyun kullanım biçimleri konusunda da bazı seçimler yapmak gerektiğini belirtiyor: Su boşa mı

gidiyor, yoksa saklanıyor mu; kirleniyor mu, yoksa korunuyor mu; aşırı mı tüketiliyor, yoksa sürdürülebilir şekilde mi yönetiliyor; tüm kullanım alanları değerlendiriliyor mu, yoksa sadece birkaç alanda aşırı mı tüketiliyor?

Suyun ekonomiler açısından öneminin ve su sıkıntısının daha iyi anlaşılmasının, şaşırtıcı bir şekilde, daha sürdürülebilir bir küresel ekonomiye doğru ilerleme fırsatı yarattığını söyleyen Bergkamp ve Sadoff şunları söylüyor: "Ekonomiler suyun kullanım biçimiyle yakından bağlantılı olduğu için, suyu akıllıca yönetmek, sadece parası olanların yararlanabileceği bir lüks olmaktan çıkıp, ekonomik bir yaptırım haline geliyor. Fakat bu yönde ilerlemek için, suyun algılanma ve yönetilme biçimlerinde önemli değişiklikler yapılması gerekiyor. Atılması gereken adımlar arasında, daha katılımcı ve şeffaf bir karar alma mekanizması, su tüketiminin ve suyun verimliliğini artırmaya yönelik yeni teknolojilere yatırım yapılması, ekonomik göstere ve teşviklerin dikkatli bir şekilde birbirlerine uyumlu hale getirilmesi yer alıyor." ➔

Rakamlarla dünyanın durumu...

Aşağıda yer alan "Dünyanın Durumu Yılın Özeti", Ekim 2006-Eylül 2007 arasındaki önemli duyurulardan ve raporlardan bazıları içeriyor. Bu özet, dünyanın her yerinde, çevre kalitesini ve toplumsal refahı etkileyen ilerleme, gerileme ve kaçırılan fırsatların bir karışımından oluşuyor.

■ BM raporuna göre, dünya okyanusları ve denizlerindeki düşük oksijenli "ölü bölgeler", geçtiğimiz iki yıl içinde 149'dan 200 civarına çıktı. Böylece balık stoklarını tehlikeye atmış oldu.

■ Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF), iklim değişikliği nedeniyle kuşların ciddi bir tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu, bazı kuş türlerinin sayısının şimdiden yüzde 90'a ulaşan oranlarda azaldığını açıkladı.

■ Dünya Bankası'nın tahminlerine göre, 2005 yılında yaşanan 360 afet, 90 bin kişinin ölümüne yol açtı. 150 milyondan fazla insanı etkiledi, 159 milyar ABD Doları tutarında rekor bir hasılatı neden oldu.

■ Dünya Sağlık Örgütü (WHO), kentlerdeki hava kirliliğinin, her yıl 2 milyon prematüre bebek ölümüne yol açtığını, bu ölümlerin yarısından fazlasının gelişmekte olan ülkelerde kaydedildiğini duyurdu.

■ BM raporuna göre, Yangtze, Mekong, Salween, Ganj ve Indus, iklim değişikliği, kirlilik, barajlar ve diğer tehditler karşısında en çok risk altında bulunan 10 nehir arasında yer alıyor.

■ Bilim insanları, bugünkü gerileme oranları düşünüldüğünde, doğal deniz mahsulleri içinde bulunan balık türlerinin 2050 yılında yüzde 90 oranında tükenebileceğini açıkladı.

■ BM raporuna göre, küresel rüzgâr enerjisi pazarının büyüklüğü 2006 yılına ilişkin beklentileri aşarak, yüzde 32'lik rekor düzeyde artışla 74.223 megavata ulaştı.

■ BM, Endonezya'daki yağmur ormanlarının beklenenden yüzde 30 daha hızlı yok edildiğini ve orangutanların 30 yıl içinde yok olabileceğini açıkladı.

■ Bilim insanları, nadir görülen ve dünyanın en eski türlerinden biri olan Yangtze nehri yunusu "baiji"nin tükenmesiyle, son 50 yıl içinde ilk kez büyük bir su memelisinin neslinin yok olduğunu açıkladı.

Uluslararası su otoritesi Sandra Postel:

“Su çok daha verimli ve üretken şekilde kullanılmalı”

Merkezi Massachusetts'in batısında bulunan "Küresel Su Politikası Projesi" (The Global Water Policy Project), araştırmalar, yazılar, kitlelere ulaşma ve halka hitaben konuşmalar düzenleme yoluyla dünyanın tatlı su kaynaklarının korunmasını ve sürdürülmesini amaçlıyor. Uluslararası tatlı su konusunda önde gelen bir otorite olan Sandra Postel tarafından 1994 yılında oluşturulan proje, toplumun tatlı su kullanımını ve yönetimini koruma, ekosistem sağlığına doğru yeniden yönlendirme doğrultusundaki fikirleri ve ilhamı teşvik ediyor.

25 yılı aşkın bir süredir suyla ilgili konular üzerinde çalışan Sandra Postel, ödüllü kitabı "Last Oasis"te (Son Vaha) bir su etiği oluşturulması çağrısında bulunuyor. Kendisi halen GWPP yoluyla bu etik kaideyi politikaya ve eyleme dökmek için çalışmalarını sürdürüyor. Postel'in dünyanın su kaynaklarıyla ilgili kitapları ve çok sayıdaki akademik ve popüler makalesi küresel su değişikliklerinin doğası ve uygulanabilecek yapıcı çözümlere ilişkin değerli açılımlar sunuyor. 2002 yılında dünyanın azalan tatlı su kaynaklarını korumaya yönelik büyük çaplı değişiklikleri teşvik etmesi nedeniyle Scientific American tarafından ödüle layık görülen Sandra Postel ile su sıkıntısı üzerine görüştük.

Kitabımız, "Liquid Assets: The Critical Need to Safeguard Freshwater Ecosystems"ta (Sıvı Değerler: Tatlı Su Ekosistemini Korumak İçin

Kritik ihtiyaç temel olarak hangi mesajları vermeyi hedeflediniz?

Kitabımın mesajı, dünyanın tatlı su ekosistemlerinin ciddi bir azalma gösterdiğidir. Bu ekosistemlerin hayati işlevlerini ve hizmetlerini koruma amaçlı girişimlerin acil olarak ele alınması gerekiyor. Doğanın altyapısına - sulak araziler, sel havzaları ve sağlıklı boşaltma havzaları - dayanarak hareket etmemiz halinde içme suyu ihtiyacımızı birçok teknolojik çözüme kıyasla çok daha maliyet etkin bir şekilde giderebiliriz.

Tahminler, 2025 yılına geldiğimizde dünya nüfusunun dörtte üçünden fazlasının çeşitli derecelerde su sıkıntısı yaşayacağını belirtiyor. Bu oldukça ürkütücü bir tahmin. Sizce bu durum Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkeyi nasıl etkileyecek?

Türkiye'ye zengin su kaynakları bahşedilmiş, ancak elbette bu, ülkenin sudaki değişimlerden etkilenmeyeceği anlamına gelmiyor. İklim değişikliklerinin Akdeniz bölgesinde daha fazla kuraklığa ve su sıkıntısına neden olması bekleniyor ve bu nedenle komşu ülkeler daha fazla su temin etmenin yolunu Türkiye'nin nehirlerinde arayabilirler. Dicle ve Fırat nehirlerinin kaynağının doğduğu ülke olan Türkiye, bu nehirlerin faydalarından ortak olarak yararlanmak için nehirlerin döküldüğü komşuları Suriye ve Irak'la adil bir su paylaşımı düzenlemesi oluşturmanın yollarını aramalı. Bu düzenlemeler esnek bir yapıya sahip olmalı ve potansiyel iklim değişikliklerini dikkate almalı. Türkiye'nin Anadolu bölgesinde yaptığı barajların komşularına akan suyu azaltacağı düşünüldüğünde, bu tür su güvenliği düzenlemeleri tüm nehir kıyısındakiler için özellikle önem kazanıyor. İşbirliği yoluyla elde edilecek birçok fayda olduğu unutulmamalı.

İnsanların içinde yaşadığı ve bağımlı olduğu ekosistemlerin ayakta kalabilmesi için gerekli bir unsur olan "su" artık kısıtlı bir kaynak. Su kaynaklarının en etkin yönetilme biçimi sizce nedir?

Su yönetiminin, kaynakların korunması ve talep yönetimi konularına daha fazla odaklanması gerekiyor. Kaynakları genişletme biçimindeki eski yaklaşım birçok alanda artık işe yaramıyor. Su, tükenen bir varlık ve bu nedenle kaynaklar sonsuza dek genişletilemez. Suyu çok daha verimli ve üretken şekilde kullanmalı ve kişi başına su tüketimini azaltmalıyız. Ayrıca hayati işlevlerini koruyabilmek adına tatlı su ekosistemlerinin bozulmasının da önüne geçmeliyiz. Su, hayatın temeli ve suyun yerine konulabilecek hiçbir şey yok. +

ETKİNLİK

Kayıtdışı 02: Liminal

Tarih: 2-7 Şubat 2009, Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

Farklı alanlardan katılımcıların araştırmaları, tartışmaları, ortak üretimleri, bunların etkinlik sonrası sergilenmeleri ve partileri ile "Kayıtdışı 02 Tasarım Haftası" için geri sayım başladı. Geçtiğimiz sene kayda geçen Kayıtdışı'nın ikincisi, 2-7 Şubat tarihlerinde "tasarım"ı dert edinmiş herkesi yine YTÜ Mimarlık Fakültesi'ne bekliyor. "Kayıtdışı 02 Tasarım Haftası"nda üzerine konuşulup tartışılacak ve üretim yapılacak tema ise "liminal" olarak belirlendi.

KONGRE

21. Uluslararası Yapı & Yaşam Kongresi

Tarih: 20-21.03.2009 Tema: Doğa, Kent ve Sürdürülebilirlik

Mimarlar Odası Bursa Şubesi tarafından düzenlenen 21. Uluslararası Yapı & Yaşam Kongresi'nin ana teması "Doğa, Kent ve Sürdürülebilirlik" olarak belirlendi. Kongrenin mimarları, şehir plancılarını, peyzaj mimarlarını, merkezi-yerel yönetimleri ve kent dinamiklerinin tüm temsilcilerini bir araya getirmesi amaçlanıyor.

KİTAP

Çağdaş Konut Mimarisinden Detaylar

Yazan: Virginia McLeod, Çeviren: Tuğçe Selin Tağmat YEM Yayın

Mimarideki detaylarla ilgili son yıllarda ön plana çıkan eğilimleri derleyen "Çağdaş Konut Mimarisinden Detaylar" adlı kitap YEM Yayın tarafından yayımlandı. Mimari alanda son yıllarda yazılan en önemli referans kitaplardan biri olan "Çağdaş Konut Mimarisinden Detaylar", bugüne kadar yayımlandığı her ülkede büyük ilgi gördü.

MSGÜ'den "KONU: SU"

Başlangıç-Bitiş Tarihi: 02.01.2009-16.01.2009 Taksim Sanat Galerisi, Taksim

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden (İDGSA), yeni adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden 1980'li yıllarda mezun olan 17 sanatçı su konulu bir resim, heykel, fotoğraf ve enstalasyon sergisi düzenliyor. Dünyanın karşı karşıya olduğu "SU"suzluk sorununa dikkat çeken "KONU-SU", Taksim Sanat Galerisi'nde izlenebilir.

SERGI

Dünyada dengeler deęiřiyor...

*2009'un verimli bir yıl
olması dileęiyle...*

E.L.A.[®]

SEREL[®]